

ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

**ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО
ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ**

Обов'язкової освітньої компоненти

КОМУНІКАТИВНІ СТРАТЕГІЇ (НІМЕЦЬКА МОВА)

**для підготовки здобувачів
другого (магістерського) рівня вищої освіти**

Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Предметна спеціальність	-
Спеціалізація	035.041 германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська
Освітня програма	Англійська і німецька мови та літератури (переклад включно)
ННІ іноземної філології	

Укладачі: викладач кафедри германської філології та зарубіжної літератури Тетяна Лавренчук,
викладач кафедри германської філології та зарубіжної літератури Олена Ліпісовецька,
викладач кафедри германської філології та зарубіжної літератури Людмила Борова

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри германської філології та зарубіжної літератури
Протокол від «13» червня 2024 року №16
Завідувач кафедри Наталя АСТРАХАН

УДК 811.112.2

I-72

*Рекомендовано до друку вченою радою Житомирського державного
університету імені Івана Франка від «25 червня» 2024 року
(Протокол № 11)*

Рецензенти:

Едуард МАЛІНОВСЬКИЙ – кандидат філологічних наук, доцент, заступник завідувача кафедри іноземних мов Житомирського військового інституту імені С.П. Корольова.

Микола ФАНТ – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри інженерії програмного забезпечення Державного університету «Житомирська політехніка».

Олена МОСІЄНКО – кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології та перекладу Житомирського державного університету імені Івана Франка.

Інструктивно-методичні матеріали до організації практичних занять обов'язкової освітньої компоненти «Комунікативні стратегії (німецька мова)» / Укладачі: Т. С. Лавренчук, О. М. Ліпісовецька, Л. О. Борова. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2024. 86с.

Інструктивно-методичні матеріали до практичних занять обов'язкової освітньої компоненти «Комунікативні стратегії (німецька мова)» укладено для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 03 Гуманітарні, спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.041 германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська денної форми навчання.

© Лавренчук Т. С., Ліпісовецька О. М., Борова Л. О., 2024

© Житомирський державний університет імені Івана Франка, 2024

ЗМІСТ

ВСТУП	4
Модуль 1. Man lernt solange man lebt. Verkehr und Mobilität	12
Практичне заняття 1 – 3	12
Практичне заняття 4 – 8	22
Практичне заняття 9 – 10	27
Практичне заняття 11 – 13	32
Практичне заняття 14 – 16	38
Практичне заняття 17 – 18	44
Модуль 2. Gefühle und Eigenschaften. Ernährung	50
Практичне заняття 19 – 21	50
Практичне заняття 22 – 25	57
Практичне заняття 26 – 27	64
Практичне заняття 28 – 30	71
Практичне заняття 31 – 33	77
Практичне заняття 33 – 34	83

ВСТУП

Шановні студенти!

Метою укладання цих інструктивно-методичних матеріалів було запропонувати Вам ефективні алгоритми підготовки до практичних занять з обов'язкової освітньої компоненти «Комунікативні стратегії (німецька мова)», сприяти оволодінню основними лексичними та граматичними темами й заохотити Вас до подальшого вивчення німецької мови.

Використовуючи ці інструктивно-методичні матеріали безпосередньо на практичних заняттях, а також у підготовці до них, Ви матимете змогу засвоїти тематичний вокабуляр, опрацювати нові та повторити раніше вивчені граматичні теми, розвинути свої навички читання, письма, усного діалогічного та монологічного мовлення.

Інструктивно-методичні матеріали складаються з окремих розділів, які відповідають тематиці модулів, та поділяються на підрозділи за тематикою практичних занять. Зважаючи на великий обсяг та різноманіття програмних тем, пропонуємо використовувати таку послідовність у роботі над кожною темою:

- ознайомлення з тематичною лексикою та виконання лексичних вправ;
- робота з тематичним текстом;
- розвиток діалогічного мовлення (виконання завдань у парах);
- розвиток навичок письма;
- ознайомлення з граматичними темами та виконання граматичних вправ.

Інструктивно-методичні матеріали укладено у відповідності до робочої програми дисципліни «Комунікативні стратегії (німецька мова)» та успішно апробовано на практичних заняттях з цього курсу у ННІ іноземної філології Житомирського державного університету імені Івана Франка.

Бажаємо успіхів у навчанні!

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ОПП / ОНП рівень вищої освіти	Характеристика освітньої компоненти	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	03 Гуманітарні науки	Обов'язкова	
	035 Філологія		
Модулів – 2	Англійська і німецька мови та літератури (переклад включно)	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 180		перший	
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1,9 год. самостійної роботи здобувача – 3,1 год.	Другий (магістерський) рівень вищої освіти	–	–
		Практичні / Семінарські	
		68 год.	20 год.
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		112 год.	160 год.
		Індивідуальна робота	
–	–		
Вид контролю: залік			

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Критерії оцінювання мультимедійної презентації

Технічне оформлення	Максимальна кількість балів - 40
Середня кількість слайдів (10-12)	10
Використання допоміжних ефектів в Power Point	15
Єдиний стиль оформлення слайдів	10
Бібліографічні посилання	5
Зміст презентації	Максимальна кількість балів - 60
Зміст матеріалів презентації відповідає темі	10
Слайди оформлені в логічній послідовності; фото та відеоматеріали ілюструють зміст слайдів	10
В презентації представлений титульний та заключний слайд	5
Відсутність орфографічних, граматичних та стилістичних помилок	10
Виступ за презентацією був логічним та змістовним	15
Презентація привернула увагу слухачів, відрізнялась оригінальністю представлення та актуальністю інформації	10

Критерії оцінювання есе

Есе як вид творчого письмового завдання оцінюється за двома основними критеріями, а саме за структурою та змістом.

Критерії оцінки	Оцінка за 100 бальною шкалою*
<i>Структура</i> тема есе повністю розкрита, здобувач використав необхідну кількість слів; абзаци правильно та логічно розподілені, кожен абзац починається з тематичного речення; ідеї есе зрозумілі, розгорнуті, підкріплені прикладами та власними оцінками; есе має логічне завершення	90 - 100
<i>Зміст</i> в есе використано різноманітні граматичні структури та лексичні одиниці; синтаксис есе характеризується складнопідрядними реченнями, реченнями	

<p>ускладненими інфінітивними та герундіальними зворотами; ідеї есе пов'язані між собою різноманітними словами зв'язками;</p> <p>есе містить мінімальну кількість помилок, натомість характеризується підбором лексичних одиниць, які відповідають типу письмової роботи; в змісті есе відображена його цільова аудиторія</p>	
<p><i>Структура</i></p> <p>тема есе в цілому розкрита, пропущені одна-дві позиції, здобувач використав необхідну кількість слів;</p> <p>абзаци правильно та логічно розподілені але, не кожен абзац починається з тематичного речення;</p> <p>ідеї есе зрозумілі, розгорнуті, але в деяких абзацах відсутні приклади та власні оцінки;</p> <p>есе має логічне завершення.</p>	74 - 89
<p><i>Зміст</i></p> <p>есе використано різноманітні граматичні структури та вокабуляр;</p> <p>ідеї есе пов'язані між собою різноманітними словами зв'язками, але спостерігаються повтори слів та деяка нелогічність їх вибору;</p> <p>есе містить мінімальну кількість помилок, що не перешкоджає правильному розумінню написаного;</p> <p>в змісті есе відображена його цільова аудиторія</p>	
<p><i>Структура</i></p> <p>тема есе неповністю розкрита, в есе використано менше зазначеної кількості слів;</p> <p>порушена логіка розподілення абзаців, відсутні тематичні речення на початку абзаців;</p> <p>ідеї есе нерозгорнуті та непідкріплені необхідною кількістю прикладів та власних оцінок;</p> <p>заклучна частина есе частково повторює вступ та не містить власного висновку.</p>	60 - 73
<p><i>Зміст</i></p> <p>варіативність граматичних структур та лексичних одиниць в есе обмежена;</p> <p>ідеї есе пов'язані між собою однотипними словами - зв'язками, спостерігається нелогічність їх вибору;</p> <p>есе містить помилки, що в окремих випадках перешкоджають правильному розумінню написаного;</p> <p>в змісті есе не відображена його цільова аудиторія.</p>	

Структура

1 - 59

тема есе нерозкрита, в есе використано менше половини зазначеної кількості слів;
повністю порушена логіка розподілення абзаців, відсутні тематичні речення на початку абзаців;
ідеї есе нерозгорнуті та непідкріплені, прикладами та власними оцінками;
заклучна частина есе або відсутня або повністю повторює вступ та не містить власного висновку.

Зміст

відсутність варіативності граматичних структур та вокабуляру;
ідеї есе не пов'язані між собою, повністю порушена логіка висловлювання;
есе містить помилки, що перешкоджають правильному розумінню написаного;
в змісті есе не відображена його цільова аудиторія.

* остаточна оцінка за есе дорівнює сумі оцінки за зміст та оцінці за структуру.

Критерії оцінювання діалогічного мовлення

Перевіряється здатність здобувачів:

- а) виявляти певний рівень обізнаності з теми, що обговорюється;
- б) демонструвати вміння:
 - складати діалог відповідно до запропонованої ситуації й мети спілкування;
 - самостійно досягати комунікативної мети;
 - використовувати репліки для стимулювання, підтримання діалогу, формули мовленнєвого етикету;
 - дотримуватися теми та правил спілкування;
 - використовувати певні інтонаційні зразки в залежності від запропонованої ситуації і мети спілкування;
 - демонструвати певний рівень вправності у процесі діалогу (стислість, логічність, виразність, доречність, винахідливість тощо);
- в) висловлювати особисту позицію щодо теми, яка обговорюється;
- г) аргументувати висловлені тези, ввічливо спростувати помилкові висловлювання співрозмовника.

Зазначені характеристики діалогу є основними критеріями при його оцінюванні.

Критерії оцінки	Оцінка за 100 бальною шкалою
Здобувачі складають глибокий за змістом та досконалий за формою діалог, самостійно обравши аспект запропонованої теми (або ж самі визначають проблему для обговорення), демонструючи вміння уважно вислухати	90 - 100

<p>співрозмовника; коротко, виразно, оригінально формулюють свою думку; добирають цікаві, влучні, дотепні, переконливі аргументи на захист своєї позиції; демонструють вміння зіставити різні погляди на той самий предмет, додержуються правил поведінки і мовленнєвого етикету.</p>	
<p>Здобувачі складають діалог за проблемною ситуацією, демонструючи належний рівень мовленнєвої культури, вміння формулювати думки, обґрунтовувати власну позицію, виявляють готовність уважно та доброзичливо вислухати співрозмовника, даючи можливість висловитися партнеру по діалогу; мовне оформлення реплік діалогу звичайно відповідає нормам, проте за одним із критеріїв можливі певні недоліки</p>	82 - 89
<p>Здобувач вправно бере участь у діалозі за ситуацією, досягає комунікативної мети, висловлює судження і певною мірою аргументує їх; демонструє достатній рівень вправності та культури мовлення; у діалозі наявні елементи оціночних характеристик, узагальнень, проте допустимі певні недоліки у мовленнєвому оформленні реплік, нечітко виражається особиста позиція співбесідників, аргументація не відзначається оригінальністю.</p>	74 - 81
<p>Діалогічне мовлення за своїм змістом спрямовується на розв'язання певної проблеми, загалом є змістовним, набирає деяких рис невимушеності; з'являються елементи особистісної позиції, оцінних характеристик та узагальнень щодо предмета обговорення; в цілому невисокий рівень аргументованості та самостійності суджень. Можуть траплятися відхилення від теми, помилки в мовному оформленні реплік, тощо.</p>	64 - 73
<p>Здобувач бере участь у діалозі за нескладною за змістом мовленнєвою ситуацією, додержується елементарних правил поведінки в розмові, загалом досягає комунікативної мети, проте допускає відхилення від теми, мовлення характеризується стереотипністю, наявна певна кількість помилок у мовному оформленні реплік. Реплікам не вистачає самостійності суджень, їх аргументації та новизни.</p>	60 - 63
<p>Здобувач бере участь у діалозі за найпростішою за змістом мовленнєвою ситуацією, може не лише відповідати на запитання співрозмовника, а й формулювати деякі запитання, припускаючись помилок різного характеру як то у доборі слів, побудові речень, їх інтонуванні тощо. Проте комунікативна мета досягається ним лише частково, репліки його недостатньо вдалі, оскільки не враховують належним чином ситуацію спілкування, не відзначаються послідовністю, доказовістю;</p>	35 - 59

У здобувача виникають значні труднощі у підтриманні діалогу. Здебільшого він відповідає на запитання лише “так” чи “ні” або аналогічними уривчастими реченнями ствердного чи заперечного характеру. здобувач відповідає на елементарні запитання короткими репліками, що містять недоліки різного характеру, але сам досягти комунікативної мети не може.

1 - 34

Мовне оформлення оцінюють орієнтовно, спираючись на досвід викладача і не підраховуючи помилок (зважаючи на технічні труднощі фіксації помилок різних типів в усному мовленні).

Примітка. Під мовним оформленням діалогу, тексту слід розуміти наявність/відсутність порушень лексичних, фразеологічних, граматичних (морфологічних, синтаксичних), стилістичних, акцентологічних, інтонаційних норм англійської літературної мови, а також соціальних норм англійського мовленнєвого етикету.

Критерії оцінювання монологічного мовлення

Перевіряється здатність здобувача:

- а) виявляти певний рівень обізнаності з теми, що розкривається;
- б) демонструвати вміння:
 - будувати висловлювання певного обсягу, добираючи і впорядковуючи необхідний для реалізації задуму матеріал;
 - ураховувати мету спілкування, адресата мовлення;
 - розкривати тему висловлювання;
 - виразно відображати основну думку висловлювання, диференціюючи матеріал на головний і другорядний;
 - викладати матеріал логічно, послідовно;
 - використовувати мовні засоби відповідно до комунікативного завдання, дотримуючись норм літературної мови;
 - додержуватися єдності стилю;
- в) виявляти своє ставлення до предмета висловлювання, розуміти можливість різних тлумачень тієї самої проблеми;
- г) виявляти певний рівень творчої діяльності, зокрема:
 - трансформувати одержану інформацію, відтворюючи її докладно, стисло, вибірково, своїми словами, змінюючи форму викладу, стиль тощо відповідно до задуму висловлювання; — створювати оригінальний текст певного стилю;
 - аргументувати висловлені думки, переконливо спростовувати помилкові докази;
 - викладати матеріал виразно, доречно, економно, виявляти багатство лексичних і граматичних засобів.

Здобувач самостійно створює яскраве, оригінальне за думкою висловлювання відповідно до мовленнєвої ситуації; аналізує різні погляди на той самий предмет, добирає переконливі аргументи на користь тієї чи іншої позиції, усвідомлює можливості використання тієї чи іншої інформації для розв’язання певних життєвих проблем; робота відзначається різноманітністю лексики, граматичною правильністю.

90 - 100

Здобувач самостійно створює яскраве, оригінальне за думкою висловлювання відповідно до мовленнєвої ситуації; аналізує різні погляди на той самий предмет, добирає переконливі аргументи на користь тієї чи іншої позиції, усвідомлює

82 - 89

<p>можливості використання тієї чи іншої інформації для розв'язання певних життєвих проблем; робота відзначається різноманітністю лексики, граматичною правильністю.</p>	
<p>Здобувач самостійно будує достатньо повне осмислене, самостійно і в цілому вдале висловлювання, вдало добирає лексичні засоби, проте, трапляються ще недоліки за певними показниками (до трьох), здебільшого це відсутність виразної особистісної позиції чи належної її аргументації тощо.</p>	74 - 81
<p>Здобувач самостійно створює достатньо повний, зв'язний, з елементами самостійних суджень текст, але не завжди вдало добираються лексичні засоби, в роботі є недоліки (чотири-п'ять), наприклад: відхилення від теми, порушення послідовності її викладу; помітний репродуктивний характер висловлювання, основна думка не аргументується тощо.</p>	64 - 73
<p>За обсягом робота наближається до норми, але є незавершеною, тема розкрита частково, трапляються недоліки за низкою показників (до шести): роботі властива поверховість висвітлення теми, основна думка не проглядається, бракує єдності стилю та ін</p>	60 - 63
<p>Висловлювання за обсягом складає менше половини від норми і характеризується незавершеністю, незв'язністю; є недоліки за рядом показників (сім-вісім), наприклад: характеризується неповнотою і поверховістю в розкритті теми; порушенням послідовності викладу; не розрізняється основна та другорядна інформація; добір слів не завжди вдалий</p>	1 - 59

Модуль 1. Man lernt solange man lebt. Verkehr und Mobilität

Практичне заняття 1 – 3

Тема заняття: Bildungssysteme in deutschsprachigen Ländern und in der Ukraine.

План заняття:

1. Опрацювання лексичного матеріалу з теми.
2. Виконання лексичних вправ.
3. Робота з текстом: виконання завдань до тексту.
4. Робота в парах (діалогічне мовлення).
5. Розвиток навичок письма.
6. Опрацювання граматичного матеріалу з теми.
7. Виконання граматичних вправ.

Інструкція/ рекомендація до виконання:

Алгоритм роботи з лексичним матеріалом:

- визначте матеріал для підготовки до практичного заняття;
- опрацюйте джерела, зазначені в списку літератури (основні, допоміжні), та підберіть самостійно джерела, які можуть бути використані під час підготовки до запропонованого блоку навчальної тематики;
- визначте основні джерела для засвоєння поняття з теми;
- занотуйте прочитану інформацію, для кращого засвоєння матеріалу;
- перевірте правильність вимови, наголосу, написання та комбінаторні властивості вивчених нових лексичних одиниць з теми;
- підберіть відповідний ілюстративний матеріал до теми;
- визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які ви недостатньо зрозуміли: з цими питаннями ви зможете звернутися на консультації до викладача;
- залучіть додатковий матеріал для відповіді (презентації PowerPoint, автентичні відео тощо);
- перевірте засвоєний лексичний, мовний і мовленнєвий матеріал, відповідаючи на запитання та виконуючи практичні завдання.

Алгоритм роботи з письмовими завданнями:

- деталізуйте тему письмової роботи;
- запишіть основні поняття теми;
- складіть план написання роботи;
- викладіть свою власну думку щодо заявленої теми;
- обґрунтуйте свою точку зору;
- наведіть якомога більше прикладів та доказів своєї точки зору;
- підведіть підсумок всіх аргументів;
- поцікавтесь точкою зору читача з цього питання.

Алгоритм роботи з граматичним матеріалом:

- ознайомтеся з новими граматичними правилами та структурами;
 - запишіть основні граматичні правила;
 - наведіть якомога більше прикладів та речень використовуючи граматичні структури теми;
- визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які ви недостатньо зрозуміли: з цими питаннями ви зможете звернутися на консультації до викладача;
- перевірте засвоєний лексичний матеріал, виконуючи практичні завдання.

Практичні завдання

Aufgabe 1. Partnerarbeit. Arbeiten Sie zu zweit. Fragen einander über die Erfahrung mit dem Sprachenlernen. Diskutieren Sie, wie man am besten Sprachen lernen kann.

1. Welche Sprachen können Sie?
2. Welche Sprache ist Ihrer Meinung nach die schwierigste?
3. Lernen Sie lieber alleine oder in einer Gruppe?
4. Welche Sprache fällt Ihnen leicht? Welche fällt Ihnen schwer?
5. Welche Ziele haben Sie sich beim Sprachenlernen gesetzt? Was motiviert Sie?
6. Welche Schwierigkeiten haben Sie beim Sprachenlernen erlebt?

7. Welche Methoden oder Ressourcen hast du bisher verwendet, um Sprachen zu lernen?

Aufgabe 2. Partnerarbeit. Besprechen Sie, welche Methode helfen besser und schneller die Fremdsprache erlernen? Was hat Ihnen persönlich geholfen? Kommentieren Sie und präsentieren Sie dann die Ergebnisse.

Aufgabe 3. Welchen Aussagen wurden Sie anhand Ihrer Erfahrungen zustimmen/nicht zustimmen?

1. Ignorieren Sie die Aussprache: Kümmern Sie sich nicht um die richtige Aussprache, da es ausreicht, wenn die Leute Sie einigermaßen verstehen.

2. Beschäftigen Sie sich jeden Tag mindestens zehn Minuten mit der neuen Sprache.

3. Vermeiden Sie Konversationen mit Muttersprachlern: Sprechen Sie nicht mit Muttersprachlern, da Sie sich nur blamieren könnten.

4. Merken Sie sich viele Redemittel und komplette Sätze, die Sie in einem Gespräch einsetzen können.

5. Vergleichen Sie sich ständig mit anderen: Konzentrieren Sie sich darauf, wie viel besser andere sind, und lassen Sie sich davon entmutigen.

6. Hören Sie mit dem Lernen sofort auf, wenn Sie sich nicht mehr so gut konzentrieren können.

7. Lernen Sie keine fehlerhaften Strukturen.

8. Benutzen Sie so viele Medien wie möglich: Lehrbuch, CD, Radio, Fernseher, Zeitung, Internet.

9. Bitten Sie deutschsprachige Bekannte, Kollegen und Nachbarn, Sie zu korrigieren.

10. Lernen Sie nur Vokabeln auswendig: Konzentrieren Sie sich ausschließlich darauf, Wörter auswendig zu lernen, ohne sie im Kontext zu verwenden oder Grammatik zu verstehen.

**Aufgabe 4. Wählen Sie ein Sprichwort und erklären Sie die Bedeutung.
Schreiben Sie einen kleinen Kommentar dazu.**

„Eine neue Sprache
öffnet die vor allem die
Augen, und nicht nur
Türen.“

„Wer fremde Sprache
nicht kennt, weiß nichts
von seiner eigenen.“

Johann Wolfgang von Goethe

„Eine Sprache lernt man,
um in einem fremden
Land nicht nur ein
Fremder zu sein“

„Eine Fremdsprache zu
erlernen ist wie Spaghetti
essen. Es nimmt scheinbar
niemals ein Ende.“

Aufgabe 5. Wählen Sie ein Thema und machen Sie eine Präsentation.

1. Sie mochten eine Sprachschule in Ihrem Heimatland eröffnen. Erarbeiten Sie eine Konzeption.
2. Was mochten Sie in Ihrem Leben unbedingt noch lernen? Wo kann man in der Ukraine Kurse besuchen, um etwas Neues zu lernen?
3. Die Möglichkeiten für Jugendliche die Sprache zu beherrschen.
4. Lerngruppen, Tandempartner und Sprachclubs: Vorteile des gemeinschaftlichen Lernens.
5. Der Zusammenhang von Sprachenlernen und anderen Fähigkeiten.
6. Sprachenlernen für spezifische Zwecke: Reisen und Freizeit. Geschäftspartner, Dienstreisen.
7. Technologische Hilfsmittel im Sprachenlernen: Sind solche aktuell?
8. Die Bedeutung von Mehrsprachigkeit in der modernen Welt: Berufliche und persönliche Vorteile. Globalisierung.
9. Sprachenlernen in verschiedenen Lebensphasen. Wer kann schneller die Sprache erlernen?
10. Kulturelle Aspekte des Sprachenlernens. Interkulturelle Kommunikation und ihre Bedeutung.
11. Motivation und Ziele im Sprachenlernen. Wie bleibt man motiviert?
12. Effektive Methoden und Techniken für das Sprachenlernen.
13. Kognitive Vorteile des Sprachenlernens im Alter. Die Vorbeugung der neurodegenerativen Erkrankungen.

Aufgabe 6. Lesen Sie den Text auf der Seite 134 und erklären Sie diese Wörter.

- einprägen- _____
das Gehirn- _____
der Zeitabstand- _____
gelingen- _____
im Kopf landen- _____
das Gedächtnis- _____
das Langzeitgedächtnis- _____
das Kurzzeitgedächtnis- _____
der Speicher- _____
speichern- _____
jedoch- _____
gewiss- _____
die Vernetzung- _____
kompliziert- _____
die Festplatte- _____

Aufgabe 7. Lesen Sie den Text noch einmal und schreiben Sie die Charakteristik für alle Lerntypen.

- Der visuelle Typ- _____
Der haptische Typ- _____
Der auditive Typ- _____
Der kognitive Typ- _____
Der imitative Typ- _____

Aufgabe 8. Welcher Lerntyp sind Sie? Lesen Sie die Auswertung und vergleichen Sie Ihr Ergebnis mit anderen Kursteilnehmern.

Wenn zwei von drei Aussagen auf Sie zutreffen, können Sie sich einer Gruppe zuordnen, die eine bestimmte Art und Weise des Lernens bevorzugt. In der Praxis führt oft eine Mischung aus verschiedenen Lernstrategien zum Erfolg.

Aussage 1
Aussage 2
Aussage 3

Auditive Lerner sollten viel hören. Sie merken sich Wörter, Ausdrücke, sogar ganze Sätze, wenn sie das Gelernte laut wiederholen. Zum Lernen brauchen sie Ruhe, deswegen lernen sie gern allein.

Aussage 4
Aussage 5
Aussage 6

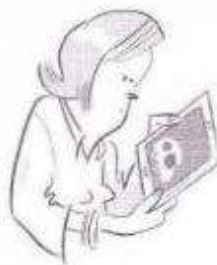
Haptisch-motorische Lerner müssen die Wörter und Wendungen schreiben. Vor allem die Handbewegung hilft ihnen beim Einprägen. Beim Lernen stehen sie gern auf und bewegen sich.

Aussage 7
Aussage 8
Aussage 9

Imitative Lerner lernen am besten, wenn sie in der Fremdsprache kommunizieren können. Sie lernen effektiv von Muttersprachlern, denn sie wiederholen, was sie hören. Ihre Aussprache ist meistens gut.

Aussage 10
Aussage 11
Aussage 12

Visuelle Lerner finden es gut, wenn die neue Information veranschaulicht (visualisiert) wird. Sie verbinden neue Wörter oft mit Bildern, deshalb sollten sie möglichst viele Bilder oder Diagramme nutzen. Visuellen Lernern hilft es auch, wenn sie neue Wörter in Texten farbig hervorheben oder abschreiben.

Aussage 13
Aussage 14
Aussage 15

Kognitive Lerner wollen die Struktur der Fremdsprache verstehen, deshalb sind Lehrbücher mit einer klaren Struktur ihre besten Freunde. Sie sprechen oder schreiben am liebsten erst, wenn sie sich ganz sicher sind.

Aufgabe 9. Arbeiten Sie mit der Tabelle. Schreiben Sie Sätze mit sonst oder andernfalls.

Konditionalangaben

Angabe der Bedingung

Wenn man Wörter wiederholt, vergisst man sie nicht.

Wenn man Wörter nicht wiederholt, vergisst man sie.

- wenn* → leitet einen Nebensatz ein, der eine Bedingung nennt
- kann im ersten oder im zweiten Satz stehen
- steht immer an erster Stelle

Angabe der Folge

Man muss Wörter wiederholen, *sonst/andernfalls* vergisst man sie.

Man muss Wörter wiederholen, man vergisst sie *sonst/andernfalls*.

- sonst/andernfalls* → leitet einen Hauptsatz ein, der eine Folge nennt
- steht immer im zweiten Satz
- kann vor oder hinter dem finiten Verb stehen

1. Du solltest einen Regenschirm mitnehmen. Du wirst nass.

2. Beeile dich! Wir verpassen den Zug.

3. Du musst die Hausaufgaben rechtzeitig abgeben. Du bekommst schlechte Noten.

4. Schalte den Herd aus. Das Essen brennt an.

5. Gib mir Bescheid. Ich mache mir Sorgen.

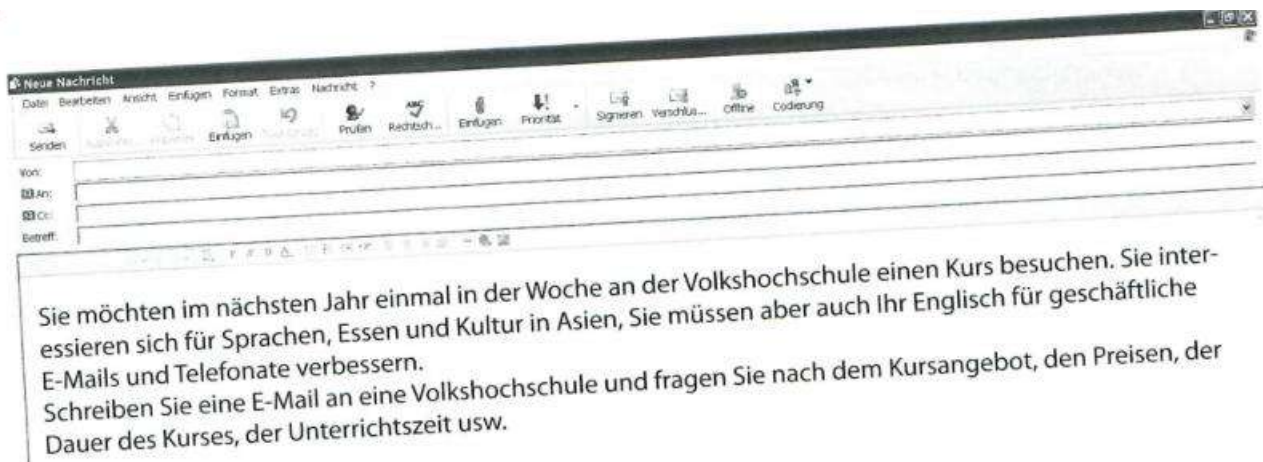
6. Du solltest genügend schlafen. Du wirst morgen müde sein.

7. Lerne für die Prüfung. Du wirst sie nicht bestehen.

8. Melde dich rechtzeitig an. Du kannst nicht teilnehmen.

9. Fahre vorsichtig! Es könnte zum Unfall kommen.

Aufgabe 10. Schreiben Sie eine E-Mail zum Thema.

Aufgabe 11. Lesen Sie die Regel. Schreiben Sie Sätze um...zu.

Finalangaben

Finalsätze geben eine Absicht/ein Ziel an.

- A** Susanne möchte einen Kurs besuchen, **um** später Romane schreiben **zu** können.
→ Infinitivsatz

Den Infinitivsatz kann man nur verwenden, wenn das Subjekt in beiden Sätzen identisch ist.

[Susanne möchte einen Kurs besuchen, **damit** sie später Romane schreiben kann.]
→ Nebensatz

- B** Susanne möchte kochen lernen, **damit** ihre Gerichte ihrem Mann besser schmecken.
→ Nebensatz

Sätze mit **damit** verwendet man, wenn es zwei verschiedene Subjekte gibt.

immer erreichbar sein • sich wohlfühlen • sicher haben • bessere Berufschancen haben • angeben • mit jemandem über Probleme sprechen können • sich im Beruf nicht langweilen

● das Wochenende

Man braucht das Wochenende, um sich zu erholen.

1. einen Sportwagen

2. ein Handy

3. eine gemütliche Wohnung

4. einen interessanten Job

5. gute Freunde

6. einen guten Schulabschluss

Рекомендована література

Основна:

1. Бориско Н., Каспер-Хене Х., Васильченко О. DU-3. Deutsch für Germanistikstudenten. ДУ 3. Навчально-методичний комплекс : підручник. Вінниця : Нова книга, 2013.
2. Іваницька М., Кучма О., Павличко О., Тимченко Є. Комунікативні стратегії: читання, письмо, усне мовлення. Підручник. К. : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2018.
3. Buscha A., Szita S. Begegnungen. Deutsch als Fremdsprache: Integriertes Kurs-und Arbeitsbuch Sprachniveau B1+. Leipzig : SCHUBERT-Verlag, 2013.
4. Buscha A., Raven S., Linthout G. Erkundungen. Deutsch als Fremdsprache: Integriertes Kurs-und Arbeitsbuch Sprachniveau C1. Leipzig : SCHUBERT-Verlag, 2013.
5. Willkop E.-M., Wiemer C., Müller-Küppers E., Eggers D., Zöllner I. Auf neuen Wegen. Lehrbuch. Deutsch als Fremdsprache für die Mittelstufe und Oberstufe. Ismaning : Max Hueber-Verlag, 2007.

Додаткова:

1. Гінка Б. I. Die Deutschen: ein soziokulturelles Bild des Volkes. Навчальний посібник. Тернопіль : Вид-во ТНПУ імені В. Гнатюка, 2012.
2. Dreyer H., Schmidt E. Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik. Ismaning : MaxHueber-Verlag, 2013.
3. Hall K., Scheiner B. Übungsgrammatik für die Oberstufe. Ismaning : Max Hueber-Verlag, 2014.

Інтернет ресурси:

1. Deutsch perfekt. URL : <http://www.deutsch-perfekt.com>
2. Magazine Deutschland. URL : <http://www.magazine-deutschland.de>
3. Onlinewörterbuch. URL: <http://www.duden.de>
4. Süddeutsche Zeitung. URL: <http://www.sueddeutsche.de>
5. Vitamin de. URL : <http://www.vitaminde.de>

Модуль 1. Man lernt solange man lebt. Verkehr und Mobilität

Практичне заняття 4 – 8

Тема заняття: Schule und Persönlichkeitsentwicklung.

План заняття:

1. Опрацювання лексичного матеріалу з теми.
2. Виконання лексичних вправ.
3. Робота з текстом: виконання завдань до тексту.
4. Робота в парах (діалогічне мовлення).
5. Розвиток навичок письма.
6. Опрацювання граматичного матеріалу з теми.
7. Виконання граматичних вправ.

Інструкція/ рекомендація до виконання:

Алгоритм роботи з лексичним матеріалом:

- визначте матеріал для підготовки до практичного заняття;
- опрацюйте джерела, зазначені в списку літератури (основні, допоміжні), та підберіть самостійно джерела, які можуть бути використані під час підготовки до запропонованого блоку навчальної тематики;
- визначте основні джерела для засвоєння поняття з теми;
- занотуйте прочитану інформацію, для кращого засвоєння матеріалу;
- перевірте правильність вимови, наголосу, написання та комбінаторні властивості вивчених нових лексичних одиниць з теми;
- підберіть відповідний ілюстративний матеріал до теми;
- визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які ви недостатньо зрозуміли: з цими питаннями ви зможете звернутися на консультації до викладача;
- залучіть додатковий матеріал для відповіді (презентації PowerPoint, автентичні відео тощо);
- перевірте засвоєний лексичний, мовний і мовленнєвий матеріал, відповідаючи на запитання та виконуючи практичні завдання.

Алгоритм роботи з письмовими завданнями:

- деталізуйте тему письмової роботи;
- запишіть основні поняття теми;
- складіть план написання роботи;
- викладіть свою власну думку щодо заявленої теми;
- обґрунтуйте свою точку зору;
- наведіть якомога більше прикладів та доказів своєї точки зору;
- підведіть підсумок всіх аргументів;
- поцікавтесь точкою зору читача з цього питання.

Алгоритм роботи з граматичним матеріалом:

- ознайомтеся з новими граматичними правилами та структурами;
 - запишіть основні граматичні правила;
 - наведіть якомога більше прикладів та речень використовуючи граматичні структури теми;
- визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які ви недостатньо зрозуміли: з цими питаннями ви зможете звернутися на консультації до викладача;
- перевірте засвоєний лексичний матеріал, виконуючи практичні завдання.

Практичні завдання

Aufgabe 1. Partnerarbeit „Über die Schule sprechen“. Machen Sie einen Dialog und besprechen Sie solche Fragen:

- Waren Sie in der Schule/in der Ausbildung/im Studium eher faul oder fleißig?
- Ist Ihnen das Lernen leicht oder schwer gefallen?
- Für welche Fächer/Fachgebiete haben Sie sich interessiert?
Was hat sich geändert? Wofür interessieren Sie sich nicht mehr?
- Haben Sie manchmal Unterrichtsstunden, Seminare oder Vorlesungen geschwänzt?
- Wie sahen Ihre Zeugnisse am Jahresende aus? Hatten Sie immer gute Noten?
- Glauben Sie, dass Noten objektiv sind?

Aufgabe 2. Lesen Sie den Text auf der Seite 144 und ergänzen Sie die Sätze.

1. Schriftliche Zeugnisse _____ in Deutschland seit mindestens 500 Jahren zum Schulalltag, wahrscheinlich _____ die Tradition aber noch weiter _____.
2. Hintergrund für die _____ ist die Sitzordnung, die früher in den Klassenzimmern üblich war: Die _____ Schüler bekamen immer die Plätze in der ersten Reihe, die _____ Schuler saßen in der fünften oder sechsten Reihe.
3. Die _____ Noten entsprechen den _____.
4. Das _____ als allgemeine _____ für ein Studium wurde aber erst vor 150 Jahren eingeführt.
5. Schon früher _____ Schüler für ein gutes Zeugnis eine _____.
6. Über die Frage der Notwendigkeit von _____ streiten sich die _____ bis _____.
7. In einer _____ Studie wurden ein und derselbe _____ und ein und dieselbe Mathematikarbeit von mehr als tausend Lehrern bewertet.
8. Seit wann gibt es _____?
9. Das Ergebnis war erstaunlich, die Noten lagen zwischen _____ und _____!
10. Eine andere Studie ergab, dass in der _____ (freche) Jungs generell schlechter benotet wurden als (brave) _____.

Aufgabe 3. Schreiben Sie die Sätze mit um...zu.

Beispiel: Man glaubt gar nicht, was Leute alles tun. – Geld sparen

Man glaubt gar nicht, was Leute alles tun, um Geld zu sparen.

1. Mein Nachbar zum Beispiel fährt bei jedem Wetter mit dem Fahrrad ins Büro.
– das Fahrgeld für den Bus sparen
2. Außerdem kauft er fast nur Sonderangebote. – bloß kein Geld verschwenden
3. Strom sparen – Er dreht nie vor November die elektrische Heizung an, egal wie kalt es draußen ist.

4. Im Büro sammelt er das Papier und verwendet die Rückseiten für Notizen. – nicht so viel Papier verbrauchen

5. Auf der Autobahn fährt er nie schneller als 120 Kilometer. – Benzin sparen

Aufgabe 4. Richtig lernen – Formulieren Sie Sätze mit um ... zu. Wenn das nicht möglich ist, mit damit.

Beispiel: Wir – oft Gruppenarbeit machen – alle sich am Unterricht beteiligen

Wir machen oft Gruppenarbeit, damit sich alle am Unterricht beteiligen.

1. Ich – sehen – gerne deutsche Filme im Original – mein Hörverstehen verbessern

2. Manchmal – ich – auswendig lernen – kurze Texte – mir neue Sätze merken

3. Ich – übersichtlicher schreiben – meine Notizen besser lesen können

4. Ich – täglich zehn neue Wörter lernen – mein Wortschatz rasch wachsen

5. Ich – jeden Tag eine Viertelstunde üben – das Lernen wird nicht zu anstrengend

Aufgabe 5. Im Internat – Nominalisieren Sie die Finalsätze mit zu oder für.

a) Das Internat wurde gegründet, um kulturelle und sprachliche Vielfalt zu fördern.

Das Internat wurde zur Förderung (von) kultureller und sprachlicher Vielfalt gegründet.

b) Damit ihre Kinder schulischen Erfolg haben, tun manche Eltern einfach alles.

c) Damit wir die Begabung der Kinder richtig einschätzen können, muss ein Fragebogen ausgefüllt werden.

d) Um den Aufenthalt zu finanzieren, werden auch Stipendien vergeben.

e) Um selbstständig zu werden, brauchen manche Kinder einen gewissen Abstand von zu Hause.

f) Um die Fremdsprachenkenntnisse zu verbessern, besucht man am besten ein internationales Internat.

g) Die älteren Schüler leiten verschiedene Projekte, um Verantwortung wahrzunehmen.

Aufgabe 6. Was die Menschen alles tun ... – Formulieren Sie Sätze mit um ... zu. Wenn das nicht möglich ist, mit damit.

a) Bewerber: einen guten Job bekommen
<i>Was Bewerber alles tun, um einen guten Job zu bekommen.</i>	e) Männer: einen muskulösen Körper bekommen
b) Eltern: aus ihren Kindern etwas wird
<i>Was Eltern alles tun, damit aus ihren Kindern etwas wird.</i>	f) Mütter: ihre Kinder genug Schlaf bekommen
c) Ärzte: Leben retten	g) Regierungen: die Arbeitslosigkeit bekämpfen
d) Frauen: schön sein	h) Schüler: ihre Lehrer ihnen weniger Hausaufgaben aufgeben

Рекомендована література

Основна:

1. Бориско Н., Каспер-Хене Х., Васильченко О. DU-3. Deutsch für Germanistikstudenten. ДУ 3. Навчально-методичний комплекс : підручник. Вінниця : Нова книга, 2013.
2. Іваницька М., Кучма О., Павличко О., Тимченко Є. Комунікативні стратегії: читання, письмо, усне мовлення. Підручник. К. : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2018.
3. Buscha A., Szita S. Begegnungen. Deutsch als Fremdsprache: Integriertes Kurs-und Arbeitsbuch Sprachniveau B1+. Leipzig : SCHUBERT-Verlag, 2013.
4. Buscha A., Raven S., Linthout G. Erkundungen. Deutsch als Fremdsprache: Integriertes Kurs-und Arbeitsbuch Sprachniveau C1. Leipzig : SCHUBERT-Verlag, 2013.
5. Willkop E.-M., Wiemer C., Müller-Küppers E., Eggers D., Zöllner I. Auf neuen Wegen. Lehrbuch. Deutsch als Fremdsprache für die Mittelstufe und Oberstufe. Ismaning : Max Hueber-Verlag, 2007.

Додаткова:

1. Гінка Б. І. Die Deutschen: ein soziokulturelles Bild des Volkes. Навчальний посібник. Тернопіль : Вид-во ТНПУ імені В. Гнатюка, 2012.
2. Dreyer H., Schmidt E. Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik. Ismaning : MaxHueber-Verlag, 2013.
3. Hall K., Scheiner B. Übungsgrammatik für die Oberstufe. Ismaning : Max Hueber-Verlag, 2014.

Интернет ресурси:

1. Deutsch perfekt. URL : <http://www.deutsch-perfekt.com>
2. Magazine Deutschland. URL : <http://www.magazine-deutschland.de>
3. Onlinewörterbuch. URL: <http://www.duden.de>
4. Süddeutsche Zeitung. URL: <http://www.sueddeutsche.de>
5. Vitamin de. URL : <http://www.vitamine.de>

Модуль 1. Man lernt solange man lebt. Verkehr und Mobilität

Практичне заняття 9 – 10

Тема заняття: Lebenslanges Lernen.

План заняття:

1. Опрацювання лексичного матеріалу з теми.
2. Виконання лексичних вправ.
3. Робота з текстом: виконання завдань до тексту.
4. Робота в парах (діалогічне мовлення).
5. Розвиток навичок письма.
6. Опрацювання граматичного матеріалу з теми.
7. Виконання граматичних вправ.

Інструкція/ рекомендація до виконання:

Алгоритм роботи з лексичним матеріалом:

- визначте матеріал для підготовки до практичного заняття;
- опрацюйте джерела, зазначені в списку літератури (основні, допоміжні), та підберіть самостійно джерела, які можуть бути використані під час підготовки до запропонованого блоку навчальної тематики;
- визначте основні джерела для засвоєння поняття з теми;
- занотуйте прочитану інформацію, для кращого засвоєння матеріалу;
- перевірте правильність вимови, наголосу, написання та комбінаторні властивості вивчених нових лексичних одиниць з теми;
- підберіть відповідний ілюстративний матеріал до теми;
- визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які ви недостатньо зрозуміли: з цими питаннями ви зможете звернутися на консультації до викладача;
- залучіть додатковий матеріал для відповіді (презентації PowerPoint, автентичні відео тощо);
- перевірте засвоєний лексичний, мовний і мовленнєвий матеріал, відповідаючи на запитання та виконуючи практичні завдання.

Алгоритм роботи з письмовими завданнями:

- деталізуйте тему письмової роботи;
- запишіть основні поняття теми;
- складіть план написання роботи;
- викладіть свою власну думку щодо заявленої теми;
- обґрунтуйте свою точку зору;
- наведіть якомога більше прикладів та доказів своєї точки зору;
- підведіть підсумок всіх аргументів;
- поцікавтесь точкою зору читача з цього питання.

Алгоритм роботи з граматичним матеріалом:

- ознайомтеся з новими граматичними правилами та структурами;
 - запишіть основні граматичні правила;
 - наведіть якомога більше прикладів та речень використовуючи граматичні структури теми;
- визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які ви недостатньо зрозуміли: з цими питаннями ви зможете звернутися на консультації до викладача;
- перевірте засвоєний лексичний матеріал, виконуючи практичні завдання.

Практичні завдання

Aufgabe 1. Beantworten Sie die Fragen.

1. Was verbinden Sie mit dem Thema Lernen?
2. Wie lernen Sie am besten?
3. Welche positiven/negativen Erfahrungen haben Sie beim Lernen gemacht?
4. Was bedeutet „lebenslanges Lernen“ für Sie?
5. Was kann man alleine (im Selbststudium) lernen, was sollte man mit anderen zusammen lernen?
6. Haben Sie einen Geheimtipp, wie man am besten lernt?
7. Welche Institutionen (z. B. Volkshochschulen, staatliche Organisationen, private Institutionen) bieten in der Ukraine Weiterbildungen für Erwachsene an?

8. Wie teuer sind Sprachkurse oder Kurse zur beruflichen Weiterbildung (z.B. zu neuen Computerprogrammen oder zum Projektmanagement)?

9. An welchen Weiterbildungskursen haben Sie schon teilgenommen? Was haben Sie gelernt? Haben die Kurse Spaß gemacht?

Aufgabe 2. Schreiben Sie Ihre Meinung an die Online-Redaktion der Zeitschrift „Heute“, die Tipps zum Sprachenlernen veröffentlichen will. Schreiben Sie etwa 80 Wörter.

Aufgabe 3. Ergänzen Sie die Sätze frei. Verwenden Sie um ... zu oder damit.

1. Ich lese jeden Abend, _____
2. Ich ernähre mich gesund, _____
3. Ich treibe regelmäßig Sport, _____
4. Ich lerne Deutsch, _____
5. Ich sehe Nachrichten, _____
6. Ich arbeite hart, _____
7. Ich möchte Fremdsprachen lernen, _____

Aufgabe 4. Partnerarbeit. Welches Wort passt Sie möchten an einem Kurs der

Montag	Dienstag	Mittwoch	Donnerstag	Freitag
8.00-9.30 Uhr Chinesisch für Anfänger	9.00-10.30 Uhr Lernen Sie zeichnen!	 11.00-12.30 Uhr Tanzen macht fit!	8.00-9.30 Uhr Business Englisch	9.00-10.30 Uhr Kreatives Schreiben
				
18.00-19.30 Uhr Bewerben Sie sich richtig!	16.00-18.30 Uhr Kunstgeschichte des 20. Jahrhunderts	18.00-19.30 Uhr Statistik – Datenanalyse Teil 1	15.00-16.30 Uhr Rhetorik – Freies Sprechen	18.00-19.30 Uhr Pasta, Pasta! Kochkurs mit italienischen Gerichten

VHS

Volkshochschule teilnehmen. Machen Sie Dialoge.

Aufgabe 5. Welches Wort passt?

anbieten, unterstützen, nachholen, unterbreiten, nutzen, gelten, stattfinden, geben, achten, absolvieren, entwickeln

Bei Volkshochschulen **handelt** es sich nicht um Hochschulen oder Universitäten, an denen man ein akademisches Studium (1) kann. Volkshochschulen Kurse oder Vorträge für alle Personen ab 16 Jahren (2). Man kann an einer Volkshochschule auch einen Schulabschluss (3). Insgesamt (4) das Angebot der Volkshochschulen jährlich ca. neun Millionen Menschen. Die Idee der Volkshochschulen (5) Nikolai Frederik Severin Grundtvig in Dänemark. Als erste Volkshochschule in Deutschland (6) die Humboldt-Akademie. Hier ab 1879 Vorträge für alle Bürger über neue wissenschaftliche Erkenntnisse (7). Heute (8) es in Deutschland 938 Volkshochschulen. Sie haben immer noch den Auftrag, ein umfassendes Bildungsangebot für die gesamte Bevölkerung zu (9). Deshalb (10) die Gemeinden diese Bildungseinrichtungen finanziell. Weil die Gemeinden überall sparen müssen, (11) die Volkshochschulen heute mehr auf Wirtschaftlichkeit.

Aufgabe 6. Partnerarbeit. Bitte um Informationen. Wählen Sie die Information und machen Sie einen Dialog.

1. Ihr Chef möchte, dass Sie Französisch lernen, weil Ihre Firma demnächst mit Firmen in Frankreich kooperieren möchte. Für Sie bieten sich jetzt gute Aufstiegschancen.

Aufgabe 7. Schreiben Sie eine E-Mail an die VHS und bitten Sie um Informationen über einen Kurs. Benutzen Sie dabei die Aufgabe 4.

Рекомендована література

Основна:

1. Бориско Н., Каспер-Хене Х., Васильченко О. DU-3. Deutsch für Germanistikstudenten. ДУ 3. Навчально-методичний комплекс : підручник. Вінниця : Нова книга, 2013.
2. Іваницька М., Кучма О., Павличко О., Тимченко Є. Комунікативні стратегії: читання, письмо, усне мовлення. Підручник. К. : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2018.
3. Buscha A., Szita S. Begegnungen. Deutsch als Fremdsprache: Integriertes Kurs-und Arbeitsbuch Sprachniveau B1+. Leipzig : SCHUBERT-Verlag, 2013.
4. Buscha A., Raven S., Linthout G. Erkundungen. Deutsch als Fremdsprache: Integriertes Kurs-und Arbeitsbuch Sprachniveau C1. Leipzig : SCHUBERT-Verlag, 2013.
5. Willkop E.-M., Wiemer C., Müller-Küppers E., Eggers D., Zöllner I. Auf neuen Wegen. Lehrbuch. Deutsch als Fremdsprache für die Mittelstufe und Oberstufe. Ismaning : Max Hueber-Verlag, 2007.

Додаткова:

1. Гінка Б. І. Die Deutschen: ein soziokulturelles Bild des Volkes. Навчальний посібник. Тернопіль : Вид-во ТНПУ імені В. Гнатюка, 2012.
2. Dreyer H., Schmidt E. Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik. Ismaning : MaxHueber-Verlag, 2013.
3. Hall K., Scheiner B. Übungsgrammatik für die Oberstufe. Ismaning : Max Hueber-Verlag, 2014.

Інтернет ресурси:

1. Deutsch perfekt. URL : <http://www.deutsch-perfekt.com>
2. Magazine Deutschland. URL : <http://www.magazine-deutschland.de>
3. Onlinewörterbuch. URL: <http://www.duden.de>
4. Süddeutsche Zeitung. URL: <http://www.sueddeutsche.de>
5. Vitamin de. URL : <http://www.vitaminde.de>

Модуль 1. Man lernt solange man lebt. Verkehr und Mobilität

Практичне заняття 11 – 13

Тема заняття: Mobilität heute, morgen und in der Zukunft.

План заняття:

1. Опрацювання лексичного матеріалу з теми.
2. Виконання лексичних вправ.
3. Розвиток навичок письма.
4. Опрацювання граматичного матеріалу з теми.
5. Виконання граматичних вправ.

Інструкція/ рекомендація до виконання:

Алгоритм роботи з лексичним матеріалом:

- визначте матеріал для підготовки до практичного заняття;
- опрацюйте джерела, зазначені в списку літератури (основні, допоміжні), та підберіть самостійно джерела, які можуть бути використані під час підготовки до запропонованого блоку навчальної тематики;
- визначте основні джерела для засвоєння поняття з теми;
- занотуйте прочитану інформацію, для кращого засвоєння матеріалу;
- перевірте правильність вимови, наголосу, написання та комбінаторні властивості вивчених нових лексичних одиниць з теми;
- підберіть відповідний ілюстративний матеріал до теми;
- визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які ви недостатньо зрозуміли: з цими питаннями ви зможете звернутися на консультації до викладача;
- залучіть додатковий матеріал для відповіді (презентації PowerPoint, автентичні відео тощо);
- перевірте засвоєний лексичний, мовний і мовленнєвий матеріал, відповідаючи на запитання та виконуючи практичні завдання.

Алгоритм роботи з письмовими завданнями:

- деталізуйте тему письмової роботи;
- запишіть основні поняття теми;
- складіть план написання роботи;
- викладіть свою власну думку щодо заявленої теми;
- обґрунтуйте свою точку зору;
- наведіть якомога більше прикладів та доказів своєї точки зору;
- підведіть підсумок всіх аргументів;
- поцікавтесь точкою зору читача з цього питання.

Алгоритм роботи з граматичним матеріалом:

- ознайомтеся з новими граматичними правилами та структурами;
 - запишіть основні граматичні правила;
 - наведіть якомога більше прикладів та речень використовуючи граматичні структури теми;
- визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які ви недостатньо зрозуміли: з цими питаннями ви зможете звернутися на консультації до викладача;
 - перевірте засвоєний лексичний матеріал, виконуючи практичні завдання.

Практичні завдання

Aufgabe 1. Beantworten Sie die Fragen.

Welche Verkehrsmittel benutzen Sie im täglichen Leben?

Was nervt Sie im täglichen Straßenverkehr? Was bringt Sie nicht aus der Ruhe?

Warum? Ergänzen Sie die Tabelle.

Das nervt mich sehr.	Das nervt mich nicht.

Aufgabe 2. Wählen Sie ein Thema und schreiben Sie einen Aufsatz.

1. Ist der Führerschein heutzutage wichtig? Warum?
2. Die Rolle der Logistik im internationalen Verkehr.
3. Autonomes Fahren: Chancen und Risiken.
4. Verkehr und moderne Technologien.
5. Moderne Autos: Trend oder Gefahr?
6. Die Auswirkungen vom Verkehr auf die Umwelt.
7. Verkehr und Klimawandel: Herausforderungen und Lösungen.
8. Fahrradwegen und die städtische Mobilität.
9. Die Entwicklung der Verkehrsinfrastruktur in Ihrer Heimatstadt.
10. Verkehrspolitik in verschiedenen Ländern.

Aufgabe 3. Städtenamen. Ergänzen Sie die Tabelle.

<i>die Mauer in Berlin</i>	die Berliner Mauer
<i>der Prater in Wien</i>	
<i>der Bus in London</i>	
<i>die Frauenkirche in München</i>	
<i>der Dom in Köln</i>	
<i>der Hafen in Hamburg</i>	
<i>das Museum in München</i>	
<i>der Eiffelturm in Paris</i>	
<i>die Paulskirche in Frankfurt</i>	
<i>der Flughafen in Amsterdam</i>	
<i>die Buchmesse in Leipzig</i>	
<i>der Hafen in Rotterdam</i>	
<i>die Frauenkirche in Dresden</i>	
<i>der Garten in Hannover</i>	

Aufgabe 4. Lesen Sie über Plusquamperfekt.

Ich bin zu spät gekommen, denn ich **hatte** zu lange **geschlafen**.
Da **war** der Zug schon **abgefahren**.

Der Zug **war** schon **abgefahren**.
Plusquamperfekt

Ich bin zu spät gekommen.
Perfekt, Präteritum

Perfekt	Plusquamperfekt
Der Zug ist schon abgefahren.	Der Zug war schon abgefahren .
Ich habe zu lange geschlafen.	Ich hatte zu lange geschlafen .

Position im Satz

	Position 2 sein/haben im Präteritum		Ende Partizip Perfekt
Der Zug	war	schon	abgefahren .
Ich	hatte	zu lange	geschlafen .

Das Plusquamperfekt bildet man mit *sein* oder *haben* im Präteritum und Partizip Perfekt.
Das Plusquamperfekt benutzt man besonders häufig in Nebensätzen mit *nachdem* (siehe Kapitel 73).
Man benutzt das Plusquamperfekt nur zusammen mit einem anderen Satz in der Vergangenheit:
Ich hatte vorgestern gerade die Treppe geputzt, da kamen die Kinder mit schmutzigen Schuhen ins Haus.
Dieselben Verben wie im Perfekt bilden das Plusquamperfekt mit *sein* (siehe Kapitel 25).

Aufgabe 5. Was war zuerst? Ordnen Sie die Sätze. Unterstreichen Sie Plusquamperfekt.

- Sie ist zu spät aufgestanden. 1 A Der Wecker hat nicht geklingelt.
- Sie hatte vergessen, den Wecker anzustellen. 2 B Sie war am Tag vorher nicht einkaufen gegangen.
- Das Portemonnaie war unter den Schrank gefallen. 3 C Der Wecker hatte nicht geklingelt.
- Sie hatte nichts zu essen zum Frühstück. 4 D Sie hat ihr Portemonnaie wiedergefunden.

Aufgabe 6. Was passt zusammen?

1	Es kann viel Zeit kosten, ...
2	Man braucht eine Fahrerlaubnis, ...
3	Es wird empfohlen, bei Schnee ...
4	Benutzen Sie die Bahn, ...
5	Sie ist noch zu jung, ...
6	Schnallen Sie sich an, ...
7	Man braucht einen speziellen Sitz, ...
8	Mit dem Auto braucht man mindestens 3 Stunden, ...
9	Natürlich ist es verboten, ...
10	Geben Sie Gas, ...

a	... öffentliche Verkehrsmittel zu benutzen.
b	... jeden Tag zu pendeln.
c	... schwarzzufahren!
d	... um Kleinkinder im Auto zu befördern.
e	... um ein Fahrzeug steuern zu dürfen.
f	... um zu beschleunigen.
g	... um den Führerschein zu machen.
h	... um schnell und bequem ans Ziel zu gelangen.
i	... um sich vor schweren Verletzungen bei einem Unfall zu schützen.
j	... um diese Strecke zurückzulegen.

Aufgabe 7. Ergänzen Sie die Lücken in der vorliegenden Grafikbeschreibung.

Das vorliegende Diagramm (1) *stellt dar*, welche (2) _____ Schüler und Studenten (3) _____, um lange (4) _____ (5) _____. Die Daten sind in Prozent angegeben und beziehen sich auf die Jahre 1996 und 2008.

(6) _____ der Grafik geht (7) _____, dass die meisten jungen Leute öffentliche Verkehrsmittel benutzen, um ans Ziel (8) _____

(9) _____. Im Jahr 1996 (10) _____

40% lange Wege mit Bus und Bahn zurück. 2008 waren es sogar 46%.

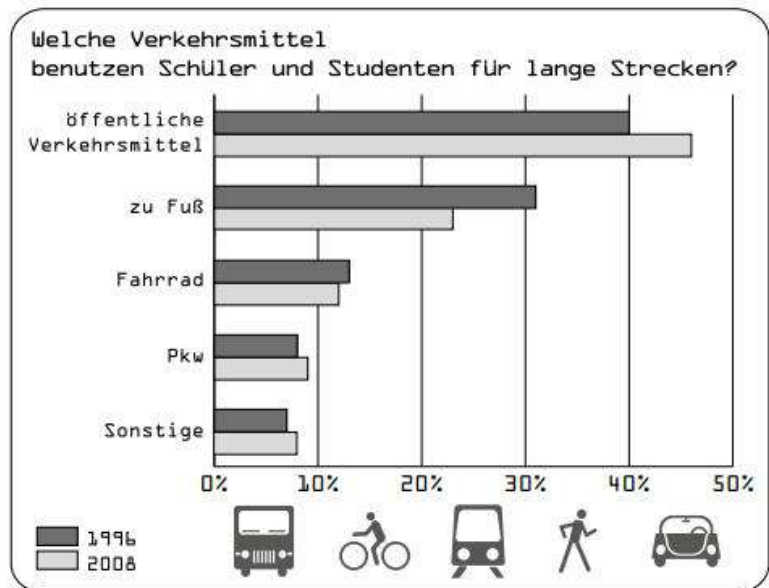
(11) _____ die Daten zeigen, gehen auch viele Schüler und Studenten zu Fuß. Allerdings ist der Anteil im (12) _____

der Zeit deutlich gesunken. Während 1996 noch 31% lange Strecken zu Fuß (13) _____,

waren es zwölf Jahre später nur noch 23,6%. Den dritten (14) _____

(15) _____ das Fahrrad mit 14% im Jahr 1996 und 12,6% im Jahr 2008. Der Prozentsatz der Schüler und Studenten, die mit dem Auto fahren, ist vergleichsweise niedrig. 1996

(16) _____ 8% mit dem PKW ans Ziel. Im Vergleich (17) _____ war der Anteil 2008 mit 8,9% nur geringfügig höher.

Рекомендована література

Основна:

1. Бориско Н., Каспер-Хене Х., Васильченко О. DU-3. Deutsch für Germanistikstudenten. ДУ 3. Навчально-методичний комплекс : підручник. Вінниця : Нова книга, 2013.
2. Іваницька М., Кучма О., Павличко О., Тимченко Є. Комунікативні стратегії: читання, письмо, усне мовлення. Підручник. К. : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2018.
3. Buscha A., Szita S. Begegnungen. Deutsch als Fremdsprache: Integriertes Kurs-und Arbeitsbuch Sprachniveau B1+. Leipzig : SCHUBERT-Verlag, 2013.
4. Buscha A., Raven S., Linthout G. Erkundungen. Deutsch als Fremdsprache: Integriertes Kurs-und Arbeitsbuch Sprachniveau C1. Leipzig : SCHUBERT-Verlag, 2013.
5. Willkop E.-M., Wiemer C., Müller-Küppers E., Eggers D., Zöllner I. Auf neuen Wegen. Lehrbuch. Deutsch als Fremdsprache für die Mittelstufe und Oberstufe. Ismaning : Max Hueber-Verlag, 2007.

Додаткова:

1. Гінка Б. І. Die Deutschen: ein soziokulturelles Bild des Volkes. Навчальний посібник. Тернопіль : Вид-во ТНПУ імені В. Гнатюка, 2012.
2. Dreyer H., Schmidt E. Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik. Ismaning : MaxHueber-Verlag, 2013.
3. Hall K., Scheiner B. Übungsgrammatik für die Oberstufe. Ismaning : Max Hueber-Verlag, 2014.

Інтернет ресурси:

1. Deutsch perfekt. URL : <http://www.deutsch-perfekt.com>
2. Magazine Deutschland. URL : <http://www.magazine-deutschland.de>
3. Onlinewörterbuch. URL: <http://www.duden.de>
4. Süddeutsche Zeitung. URL: <http://www.sueddeutsche.de>
5. Vitamin de. URL : <http://www.vitaminde.de>

Модуль 1. Man lernt solange man lebt. Verkehr und Mobilität

Практичне заняття 14 – 16

Тема заняття: Leben in der Großstadt.

План заняття:

1. Опрацювання лексичного матеріалу з теми.
2. Виконання лексичних вправ.
3. Робота з текстом: виконання завдань до тексту.
4. Робота в парах (діалогічне мовлення).
5. Розвиток навичок письма.
6. Опрацювання граматичного матеріалу з теми.
7. Виконання граматичних вправ.

Інструкція/ рекомендація до виконання:

Алгоритм роботи з лексичним матеріалом:

- визначте матеріал для підготовки до практичного заняття;
- опрацюйте джерела, зазначені в списку літератури (основні, допоміжні), та підберіть самостійно джерела, які можуть бути використані під час підготовки до запропонованого блоку навчальної тематики;
- визначте основні джерела для засвоєння поняття з теми;
- занотуйте прочитану інформацію, для кращого засвоєння матеріалу;
- перевірте правильність вимови, наголосу, написання та комбінаторні властивості вивчених нових лексичних одиниць з теми;
- підберіть відповідний ілюстративний матеріал до теми;
- визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які ви недостатньо зрозуміли: з цими питаннями ви зможете звернутися на консультації до викладача;
- залучіть додатковий матеріал для відповіді (презентації PowerPoint, автентичні відео тощо);
- перевірте засвоєний лексичний, мовний і мовленнєвий матеріал, відповідаючи на запитання та виконуючи практичні завдання.

Алгоритм роботи з письмовими завданнями:

- деталізуйте тему письмової роботи;
- запишіть основні поняття теми;
- складіть план написання роботи;
- викладіть свою власну думку щодо заявленої теми;
- обґрунтуйте свою точку зору;
- наведіть якомога більше прикладів та доказів своєї точки зору;
- підведіть підсумок всіх аргументів;
- поцікавтесь точкою зору читача з цього питання.

Алгоритм роботи з граматичним матеріалом:

- ознайомтеся з новими граматичними правилами та структурами;
- запишіть основні граматичні правила;
- наведіть якомога більше прикладів та речень використовуючи граматичні структури теми;
- визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які ви недостатньо зрозуміли: з цими питаннями ви зможете звернутися на консультації до викладача;
- перевірте засвоєний лексичний матеріал, виконуючи практичні завдання.

Практичні завдання

Aufgabe 1. Welche Verkehrsmittel sind das? Sehen Sie die Bilder und nennen Sie.

Aufgabe 2. Partnerarbeit. Wählen Sie eine Situation aus und spielen Sie

Dialoge.

Verspätung

Sie haben um 12.00 Uhr einen Termin in Berlin mit Frau Brand. Ihr Flugzeug hatte Verspätung. Sie sind jetzt erst in Berlin gelandet, es ist 11.50 Uhr. Rufen Sie Frau Brand an und entschuldigen Sie sich.

Koffer nicht angekommen

Sie sind mit der Lufthansa von New York nach Berlin geflogen, in Amsterdam hatten Sie eine Zwischenlandung. Ihr Koffer ist nicht in Berlin angekommen. Erkundigen Sie sich bei der Lufthansa nach Ihrem Koffer.

Züge von Berlin nach München

Sie möchten von Berlin nach München fahren. Erkundigen Sie sich auf dem Bahnhof nach Fahrzeiten und Preisen.

Passkontrolle

Sie haben einen mexikanischen Reisepass und werden an der Passkontrolle in Berlin nach verschiedenen Angaben gefragt: Grund der Einreise, Dauer des Aufenthalts, Hotel ...

Aufgabe 3. Notieren Sie den Oberbegriff.

- 1) Ozon und Kohlendioxid sind Gase.
- 2) Diesel und Benzin sind _____.
- 3) Autofahrer, Fußgänger und Radfahrer sind _____.
- 4) Pkw und Lkw sind _____.
- 5) Busse und Bahnen sind _____.
- 6) Gehen und Fahrradfahren sind verschiedene Arten der _____.

Aufgabe 4. Was könnte das sein? Schreiben Sie.

1		2		3		4		5	
6		7		<ol style="list-style-type: none"> 1) <u>Führerschein</u> 2) _____ 3) _____ 4) _____ 5) _____ 6) _____ 7) _____ 					

Aufgabe 5. Ergänzen Sie das Kreuzworträtsel.

1) die Straße ...	8) die erlaubte Geschwindigkeit ...
2) Abgase ...	9) die Verkehrsregeln ...
3) einen Unfall...	10) öffentliche Verkehrsmittel ...
4) im Stau ...	11) ein Fahrzeug ...
5) den Führerschein ...	12) zwischen Wohnort und Arbeitsplatz ...
6) eine Strecke ...	13) Gas ...
7) ums Leben ...	

The crossword puzzle grid is as follows:

- Row 1: Column 5 is 5.
- Row 2: Column 4 is 7. Column 12 is 12.
- Row 3: Column 3 is 8.
- Row 4: Column 3 is 1.
- Row 5: Column 1 is 2. Column 2 is 6. Column 3 is *ü*. Column 13 is 13.
- Row 6: Column 3 is *b*. Column 9 is 9.
- Row 7: Column 1 is 11. Column 3 is *e*. Column 4 is 10.
- Row 8: Column 3 is *r*.
- Row 9: Column 3 is *g*.
- Row 10: Column 2 is 3. Column 3 is *u*.
- Row 11: Column 3 is *e*.
- Row 12: Column 3 is *r*.
- Row 13: Column 3 is *e*. Column 4 is 4.
- Row 14: Column 3 is *n*.

Aufgabe 6. Schreiben Sie den Aufsatz zum Thema „Autofreie Städte“

Bis heute noch utopisch, aber wie wäre es, wenn in den Städten keine privaten Autos mehr fahren dürften, nur öffentliche Verkehrsmittel und Taxen? Sage deine Meinung. Sprich über die Vor- und Nachteile.

Aufgabe 7. Partnerarbeit. Über das Thema Interrail sprechen. Machen Sie einen Dialog. Benutzen Sie die Fragen unten.

- Was ist Interrail? Hast du schon mal davon gehört? Wie funktioniert es?
- Hast du schon mal Interrail gemacht oder würdest du gerne einmal mit einem Interrailticket durch Europa fahren?
- Was sind deiner Meinung nach die positiven und vielleicht nicht so positiven bzw. negativen Aspekte von Interrail?

Aufgabe 8. Was war zuerst? Schreiben Sie die Sätze im Perfekt oder im Plusquamperfekt.

1. eine neue Wohnung finden • das Umzugsunternehmen bestellen
2. das Umzugsunternehmen bestellen • alle Sachen in Kisten einpacken
3. alle Sachen in Kisten einpacken • die Kisten und Möbel in das Umzugsauto tragen
4. alles in das Umzugsauto einladen • zur neuen Wohnung fahren
5. an der neuen Wohnung ankommen • alles in die Wohnung tragen
6. alles in die Wohnung tragen • alle Helfer zum Essen einladen

1. Wir hatten eine neue Wohnung gefunden. Wir haben das Umzugsunternehmen bestellt.

Aufgabe 9. Was war hier vorher passiert? Ordnen Sie die passenden Sätze einander zu und schreiben Sie die Sätze.

- 1) Ein junger Mann stand mit einem Pyjama bekleidet auf der Straße.
- 2) Ein Baum lag über dem Gleis und der Zug musste anhalten.
- 3) Eine Frau führte einen Elefanten durch die Stadt.
- 4) Ein alter Herr rief die Feuerwehr um Hilfe.
- 5) Im Café saß ein junger Mann am Tisch und schlief.
- 6) Aus dem Eingang der Universität lief eine junge Frau. Sie sang und lachte.
- 7) Ein kleines Mädchen stand im Kaufhaus und weinte.

- a. Er war bei einer Zirkusshow weggelaufen.
- b. In der letzten Nacht hatte er nur zwei Stunden geschlafen.
- c. Sie hatte ihre Mutter verloren.
- d. Er hatte die Zeitung aus dem Briefkasten geholt und die Tür war hinter ihm zugefallen.
- e. Seine Katze war auf einen hohen Baum geklettert und kam alleine nicht mehr herunter.
- f. In der Nacht hatte es einen starken Sturm gegeben.
- g. Gerade hatte sie ihre Diplomprüfung bestanden.

Рекомендована література

Основна:

1. Бориско Н., Каспер-Хене Х., Васильченко О. DU-3. Deutsch für Germanistikstudenten. ДУ 3. Навчально-методичний комплекс : підручник. Вінниця : Нова книга, 2013.
2. Іваницька М., Кучма О., Павличко О., Тимченко Є. Комунікативні стратегії: читання, письмо, усне мовлення. Підручник. К. : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2018.
3. Buscha A., Szita S. Begegnungen. Deutsch als Fremdsprache: Integriertes Kurs-und Arbeitsbuch Sprachniveau B1+. Leipzig : SCHUBERT-Verlag, 2013.
4. Buscha A., Raven S., Linthout G. Erkundungen. Deutsch als Fremdsprache: Integriertes Kurs-und Arbeitsbuch Sprachniveau C1. Leipzig : SCHUBERT-Verlag, 2013.
5. Willkop E.-M., Wiemer C., Müller-Küppers E., Eggers D., Zöllner I. Auf neuen Wegen. Lehrbuch. Deutsch als Fremdsprache für die Mittelstufe und Oberstufe. Ismaning : Max Hueber-Verlag, 2007.

Додаткова:

1. Гінка Б. I. Die Deutschen: ein soziokulturelles Bild des Volkes. Навчальний посібник. Тернопіль : Вид-во ТНПУ імені В. Гнатюка, 2012.
2. Dreyer H., Schmidt E. Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik. Ismaning : MaxHueber-Verlag, 2013.
3. Hall K., Scheiner B. Übungsgrammatik für die Oberstufe. Ismaning : Max Hueber-Verlag, 2014.

Інтернет ресурси:

1. Deutsch perfekt. URL : <http://www.deutsch-perfekt.com>
2. Magazine Deutschland. URL : <http://www.magazine-deutschland.de>
3. Onlinewörterbuch. URL: <http://www.duden.de>
4. Süddeutsche Zeitung. URL: <http://www.sueddeutsche.de>
5. Vitamin de. URL : <http://www.vitaminde.de>

Модуль 1. Man lernt solange man lebt. Verkehr und Mobilität

Практичне заняття 17 – 18

Тема заняття: Neue Freizeittrends.

План заняття:

1. Опрацювання лексичного матеріалу з теми.
2. Виконання лексичних вправ.
3. Робота з текстом: виконання завдань до тексту.
4. Робота в парах (діалогічне мовлення).
5. Розвиток навичок письма.
6. Опрацювання граматичного матеріалу з теми.
7. Виконання граматичних вправ.

Інструкція/ рекомендація до виконання:

Алгоритм роботи з лексичним матеріалом:

- визначте матеріал для підготовки до практичного заняття;
- опрацюйте джерела, зазначені в списку літератури (основні, допоміжні), та підберіть самостійно джерела, які можуть бути використані під час підготовки до запропонованого блоку навчальної тематики;
- визначте основні джерела для засвоєння поняття з теми;
- занотуйте прочитану інформацію, для кращого засвоєння матеріалу;
- перевірте правильність вимови, наголосу, написання та комбінаторні властивості вивчених нових лексичних одиниць з теми;
- підберіть відповідний ілюстративний матеріал до теми;
- визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які ви недостатньо зрозуміли: з цими питаннями ви зможете звернутися на консультації до викладача;
- залучіть додатковий матеріал для відповіді (презентації PowerPoint, автентичні відео тощо);
- перевірте засвоєний лексичний, мовний і мовленнєвий матеріал, відповідаючи на запитання та виконуючи практичні завдання.

Алгоритм роботи з письмовими завданнями:

- деталізуйте тему письмової роботи;
- запишіть основні поняття теми;
- складіть план написання роботи;
- викладіть свою власну думку щодо заявленої теми;
- обґрунтуйте свою точку зору;
- наведіть якомога більше прикладів та доказів своєї точки зору;
- підведіть підсумок всіх аргументів;
- поцікавтесь точкою зору читача з цього питання.

Алгоритм роботи з граматичним матеріалом:

- ознайомтеся з новими граматичними правилами та структурами;
 - запишіть основні граматичні правила;
 - наведіть якомога більше прикладів та речень використовуючи граматичні структури теми;
- визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які ви недостатньо зрозуміли: з цими питаннями ви зможете звернутися на консультації до викладача;
- перевірте засвоєний лексичний матеріал, виконуючи практичні завдання.

Практичні завдання

Aufgabe 1. Partnerarbeit. Diskutieren Sie über neue Freizeittrends. Benutzen Sie die Fragen unten.

1. Reisen Sie gerne oder nicht? Begründen Sie Ihre Meinung!
2. Wohin würden Sie gerne einmal reisen und warum? Was interessiert Sie an diesem Ort?
3. Wie organisieren Sie Ihre Reisen (spontan, im Internet, über ein Reisebüro)?
Was war das schlimmste Erlebnis, das Sie je im Urlaub hatten? Und das lustigste?
4. Welches Land gefällt Ihnen am besten? Was gefällt Ihnen so gut daran?
5. Wo übernachteten Sie im Urlaub am liebsten?
6. Wohin sind Sie gefahren? Was hat Ihnen dort gefallen?
7. Mit wem reisen Sie gern?

Aufgabe 2. Lesen Sie den Text. Machen Sie die Aufgaben zum Text für andere Studenten und Studentinnen.

Nachrichten:

TV-Moderator Sven Rabe: Unfall!

Montag, 12. Mai:

TV-Moderator Sven Rabe (39) holt um 10 Uhr seinen neuen roten Porsche mit extra breiten Reifen aus der Garage. Er will tanken und dann einen Ausflug unternehmen.

An einer Kreuzung muss er anhalten, weil dort ein anderes Auto rückwärts im Kreis fährt! Sven Rabe will wissen, was da los ist. Hat der Mann am Steuer eine Panne oder ist er betrun-

ken? Sven Rabe parkt, steigt aus und geht auf die Straße. Er beeilt sich und gibt zu wenig Acht: Ein anderes Auto kann nicht mehr bremsen und Sven Rabe wird verletzt. Er blutet stark. Der Notarzt kommt und bringt ihn ins Krankenhaus Hirschbach. Sven Rabe hat eine schwere Kopfverletzung! Trotzdem sagen seine Ärzte, dass er bald nach Hause darf. Gute Besserung, Sven Rabe!

Aufgabe 3. Welcher Meinung stimmen Sie zu? Welcher nicht? Warum? Schreiben Sie. Begründen Sie Ihre Meinung.

„Tourismus macht die meisten Städte kaputt. Viel zu viele Touristen sind unterwegs. Sie machen alles dreckig und alles wird teuer.“ (Sabine)

„Ich denke, die Leute sollten versuchen den Zug zu nehmen, wenn sie in den Urlaub fahren. Das ist viel umweltfreundlicher als das Auto oder das Flugzeug.“ (Georg)

Aufgabe 4. Sehen Sie die Bilder an. Welcher Urlaub finden Sie besser für Sie? Warum? Beschreiben Sie die Bilder und begründen Sie Ihre Meinung.

Aufgabe 5. Lesen Sie den Text über Österreich. Schreiben Sie 10 Fragen

Österreich: Land der Urlaubsträume

Österreich hat für jeden etwas zu bieten, ob Naturschönheit oder hohe Kunst, Erholung oder etwas Tolles erleben – in unserer sympathischen Alpenrepublik kann jeder etwas Passendes für sich finden. Wir beginnen natürlich mit der Donaumetropole und Landeshauptstadt **Wien**. Es ist ein wahres Paradies für alle Kunst- und Kulturliebhaber, denn hier befinden sich nicht nur sehr wichtige Bauten aus fast allen Stilepochen der Vergangenheit wie etwa Gotik, Renaissance und Jugendstil. Der Besucher kann hier auch zahlreiche Museen, Galerien und Ausstellungen besuchen. Und nach so viel Kultur ist natürlich Shopping angesagt: Auf der eleganten Einkaufsmeile in der historischen Innenstadt findet man schicke Kollektionen von allen wichtigen und bekannten Modehäusern. Wer sich aber speziell für die Klassik interessiert, für den ist ein Ausflug nach **Salzburg** einfach ein Muss. Hier in der Geburtsstadt Mozarts finden außer den berühmten Salzburger Festspielen auch viele klassische Konzerte statt. Wem aber Rock- und Popmusik gefällt, der sollte unbedingt eine der zahlreichen Musikveranstaltungen in der Universitätsstadt **Graz** besuchen. Hier kann man bei lauten Klängen so richtig „abtanzen“. Nach all diesem Lärm braucht man wahrscheinlich ein wenig Ruhe und Erholung. Diese findet man im märchenhaften **Südburgenland** mit seinen Weinbergen und romantischen Burgen und Schlössern. Und: Österreich – das sind natürlich die Alpen, die zum Wandern, Klettern und allen Wintersportarten einladen. Da kann man zum Beispiel die Gegend um den **Großglockner**, den höchsten Berg Österreichs, besuchen, wo die Winter-Saison noch bis Mai dauert.

zum Text.

Aufgabe 6. Gerade noch mal gut gegangen! – Unterstreichen Sie die Verben.

In welchem Tempus stehen sie hier?

Vorhang explodiert in Waschmaschine

Köln – Damit (a) hatte die Hausfrau nicht gerechnet: Eine Nacht lang (b) hängte sie einen Duschvorhang zum Lüften vor ihre Wohnung, nachdem sie ihn mit Waschbenzin (c) gereinigt hatte. Trotzdem (d) gab es eine Explosion, als sie den Vorhang in der Maschine (e) wusch. Drei Wände (f) wurden verschoben, es (g) entstand ein Sachschaden von 20000 Euro. „Ich (h) habe meinen Augen nicht getraut, als ich die Verwüstung (i) gesehen habe“, (j) sagte die Frau. (k) Verletzt wurde niemand. Die Kriminalpolizei (l) glaubt, dass sich die explosiven Reste am Vorhang durch die Minusgrade während der Nacht nicht komplett (m) verflüchtigt hatten.

Polizei belohnt spontane Hilfe

Frankfurt – Er (n) hatte durch seine spontane Hilfe eine Frau vor einem Raubüberfall bewahrt. Dafür (o) wurde ein 52-jähriger slowenischer Busfahrer jetzt vom Polizeipräsidium mit 200 Euro belohnt. Der Mann (p) hatte Anfang November beim Heimweg von der Arbeit Geräusche und Hilferufe aus einer Einfahrt gehört. Dort (q) versuchte gerade ein Unbekannter, eine 30-jährige Frau auszurauben, die sich heftig (r) wehrte. Der Täter (s) stieß auf der Flucht mit dem Busfahrer zusammen. Dabei (t) erlitt der Slowene eine Knieverletzung. „Aber das (u) macht nichts. Hauptsache, man (v) hat den Täter gefasst!“

Aufgabe 7. Lesen Sie die Regel zum Thema „Partizip I und Partizip II“

Denk nach

ein bellender Hund
mit den bellend... Hunden
Partizip I = Infinitiv + d + ...

= ein Hund, der (gerade) bellt

b Fragt euch gegenseitig wie im Beispiel.

Was ist ein Hund, der bellt?

Ein bellender Hund.
Und ein Vogel, der singt?

Ein singender Vogel. Und ein
Schüler, der schläft?

der Schüler der Hund der Vogel die Klasse
die Bremsen (Pl.) das Erlebnis die Schülerin

singen bellen schlafen quietschen streiten
schwitzen faszinieren

Рекомендована література

Основна:

1. Бориско Н., Каспер-Хене Х., Васильченко О. DU-3. Deutsch für Germanistikstudenten. ДУ 3. Навчально-методичний комплекс : підручник. Вінниця : Нова книга, 2013.
2. Іваницька М., Кучма О., Павличко О., Тимченко Є. Комунікативні стратегії: читання, письмо, усне мовлення. Підручник. К. : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2018.
3. Buscha A., Szita S. Begegnungen. Deutsch als Fremdsprache: Integriertes Kurs-und Arbeitsbuch Sprachniveau B1+. Leipzig : SCHUBERT-Verlag, 2013.
4. Buscha A., Raven S., Linthout G. Erkundungen. Deutsch als Fremdsprache: Integriertes Kurs-und Arbeitsbuch Sprachniveau C1. Leipzig : SCHUBERT-Verlag, 2013.
5. Willkop E.-M., Wiemer C., Müller-Küppers E., Eggers D., Zöllner I. Auf neuen Wegen. Lehrbuch. Deutsch als Fremdsprache für die Mittelstufe und Oberstufe. Ismaning : Max Hueber-Verlag, 2007.

Додаткова:

1. Гінка Б. І. Die Deutschen: ein soziokulturelles Bild des Volkes. Навчальний посібник. Тернопіль : Вид-во ТНПУ імені В. Гнатюка, 2012.
2. Dreyer H., Schmidt E. Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik. Ismaning : MaxHueber-Verlag, 2013.
3. Hall K., Scheiner B. Übungsgrammatik für die Oberstufe. Ismaning : Max Hueber-Verlag, 2014.

Інтернет ресурси:

1. Deutsch perfekt. URL : <http://www.deutsch-perfekt.com>
2. Magazine Deutschland. URL : <http://www.magazine-deutschland.de>
3. Onlinewörterbuch. URL: <http://www.duden.de>
4. Süddeutsche Zeitung. URL: <http://www.sueddeutsche.de>
5. Vitamin de. URL : <http://www.vitaminde.de>

Модуль 2. Gefühle und Eigenschaften. Ernährung

Практичне заняття 19 – 21

Тема заняття: Macht der Gefühle.

План заняття:

1. Опрацювання лексичного матеріалу з теми.
2. Виконання лексичних вправ.
3. Робота з текстом: виконання завдань до тексту.
4. Робота в парах (діалогічне мовлення).
5. Розвиток навичок письма.
6. Опрацювання граматичного матеріалу з теми.
7. Виконання граматичних вправ.

Інструкція/ рекомендація до виконання:

Алгоритм роботи з лексичним матеріалом:

- визначте матеріал для підготовки до практичного заняття;
- опрацюйте джерела, зазначені в списку літератури (основні, допоміжні), та підберіть самостійно джерела, які можуть бути використані під час підготовки до запропонованого блоку навчальної тематики;
- визначте основні джерела для засвоєння поняття з теми;
- занотуйте прочитану інформацію, для кращого засвоєння матеріалу;
- перевірте правильність вимови, наголосу, написання та комбінаторні властивості вивчених нових лексичних одиниць з теми;
- підберіть відповідний ілюстративний матеріал до теми;
- визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які ви недостатньо зрозуміли: з цими питаннями ви зможете звернутися на консультації до викладача;
- залучіть додатковий матеріал для відповіді (презентації PowerPoint, автентичні відео тощо);
- перевірте засвоєний лексичний, мовний і мовленнєвий матеріал, відповідаючи на запитання та виконуючи практичні завдання.

Алгоритм роботи з письмовими завданнями:

- деталізуйте тему письмової роботи;
- запишіть основні поняття теми;
- складіть план написання роботи;
- викладіть свою власну думку щодо заявленої теми;
- обґрунтуйте свою точку зору;
- наведіть якомога більше прикладів та доказів своєї точки зору;
- підведіть підсумок всіх аргументів;
- поцікавтесь точкою зору читача з цього питання.

Алгоритм роботи з граматичним матеріалом:

- ознайомтеся з новими граматичними правилами та структурами;
 - запишіть основні граматичні правила;
 - наведіть якомога більше прикладів та речень використовуючи граматичні структури теми;
- визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які ви недостатньо зрозуміли: з цими питаннями ви зможете звернутися на консультації до викладача;
- перевірте засвоєний лексичний матеріал, виконуючи практичні завдання.

Практичні завдання

Aufgabe 1. Partnerarbeit. Wählen Sie eine Aussage, die Ihnen gefällt und diskutieren Sie mit Ihrem Partner. Was bedeutet „Glück“ für Sie?

„Glück ist, mit Menschen zusammen zu sein, die man liebt.“

„Glück ist, wenn man eine Beschäftigung hat, die man liebt.“

„Glück ist, wenn man ein Haus und einen Garten hat.“

„Glück ist schwieriger in einem Land, das von schlechten Menschen regiert wird.“

„Glück ist, wenn man spürt, dass man den anderen nützlich ist.“

„Glück ist, wenn man richtig feiert.“

Aufgabe 2. Was bedeutet Glück für Sie? Sehen Sie die Bilder an und erzählen Sie: Welche Laune haben Sie heute? Wie fühlen sie sich?

Meine Gefühle

Ich fühle mich

fröhlich

enttäuscht

albern

zufrieden

frech

frustriert

glücklich

schüchtern

traurig

ängstlich

krank

müde

erschrocken

überrascht

besorgt

wütend

Aufgabe 3. Gruppenarbeit. Worum geht es auf den Fotos? Was sagen die Jugendlichen? Diskutieren Sie.

Aufgabe 3. Konflikte eskalieren oder beruhigen. Ordnen Sie zu, es gibt mehrere Lösungen. Begründen Sie Ihre Wahl.

1. Je lauter man schreit,
 2. Je mehr man nachgibt,
 3. Je selbstbewusster man ist,
 4. Je ruhiger man bleibt,
 5. Je nervöser man ist.
- a) desto stärker wird der oder die andere.
 - b) desto leichter setzt man sich durch.
 - c) desto aggressiver wird der oder die andere.
 - d) desto leichter löst man den Konflikt.
 - e) desto unkontrollierter wird der oder die andere.

Lernen Sie diese Konstruktion.

(1) ... satz

Je selbstbewusster man ist,

(2) ... satz

desto leichter setzt man sich durch.

Aufgabe 4. Schreiben Sie 3-5 Sätze. Benutzen Sie die Wörter unten. Präsentieren Sie die Sätze. Begründen Sie Ihre Wahl.

viel weinen – sich viel ärgern – leicht verlieren – leicht gewinnen – leicht einen Streit anfangen – schwer/leicht/schnell den Streit beenden – schwer/leicht/schnell nachgeben – eine gute Lösung finden – viel Gewalt einsetzen – sich leicht durchsetzen – viel/wenig erreichen ...

Ich finde, je mehr man weint, desto weniger kann man erreichen.

Je mehr man weint, desto besser kann man sich durchsetzen.

Das stimmt doch nicht.
Wenn man weint, dann ...

Das kommt
darauf an.

Aufgabe 5. Was passt? Lesen Sie den Text und ergänzen Sie die Wörter.

**Bekannschaft | Ehe | Freundschaft | Freundschaftsanfrage |
Herkunft | Jugendfreundin | Kollegenteam | Kommilitone |
Konkurrenz | Selbsthilfegruppe | Städtepartnerschaft | Verwandtschaft**

- 1 Wenn ich auf Instagram, Facebook oder Twitter Kontakt zu jemandem aufnehmen möchte, dann schicke ich ihm eine _____.
- 2 Stuttgart und Lodz pflegen seit Jahren eine _____. Sie kooperieren vor allem im Bereich Kultur und Bildungsaustausch.
- 3 Von einer _____ kann nur dann die Rede sein, wenn ich mich auf eine Person immer verlassen kann.
- 4 Wir machen tolle Projekte und arbeiten gern zusammen. Wir sind ein tolles _____.
- 5 _____ muss nichts Negatives sein, denn der Vergleich mit dem anderen kann auch sehr motivierend wirken.
- 6 Niemand kann sich seine _____ aussuchen. Und dennoch spielt die Familie eine wichtige Rolle für uns.
- 7 Wir haben uns seit vielen Jahren nicht mehr gesehen, aber ich denke immer gern an meine _____ zurück. Wir beide waren damals so frei und idealistisch.
- 8 Wir haben im Sommer die _____ einer sehr netten Familie gemacht und treffen uns mit ihr gelegentlich.
- 9 Mit Frank waren wir zusammen an der Uni, er war ein sehr netter _____.
- 10 Wir leben seit 25 Jahren zusammen, haben zwei Kinder und führen eine glückliche _____.
- 11 In meiner _____ fühle ich mich sicher und geborgen. Nur hier kann ich über meine Probleme sprechen, weil ich weiß, dass ich mit Menschen zu tun habe, die mich verstehen.
- 12 Als ich erfuhr, dass auch Teresas Vater aus Tschechien kommt, freute ich mich sehr über unsere gemeinsame _____.

Рекомендована література

Основна:

1. Бориско Н., Каспер-Хене Х., Васильченко О. DU-3. Deutsch für Germanistikstudenten. ДУ 3. Навчально-методичний комплекс : підручник. Вінниця : Нова книга, 2013.
2. Іваницька М., Кучма О., Павличко О., Тимченко Є. Комунікативні стратегії: читання, письмо, усне мовлення. Підручник. К. : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2018.
3. Buscha A., Szita S. Begegnungen. Deutsch als Fremdsprache: Integriertes Kurs-und Arbeitsbuch Sprachniveau B1+. Leipzig : SCHUBERT-Verlag, 2013.
4. Buscha A., Raven S., Linthout G. Erkundungen. Deutsch als Fremdsprache: Integriertes Kurs-und Arbeitsbuch Sprachniveau C1. Leipzig : SCHUBERT-Verlag, 2013.
5. Willkop E.-M., Wiemer C., Müller-Küppers E., Eggers D., Zöllner I. Auf neuen Wegen. Lehrbuch. Deutsch als Fremdsprache für die Mittelstufe und Oberstufe. Ismaning : Max Hueber-Verlag, 2007.

Додаткова:

1. Гінка Б. І. Die Deutschen: ein soziokulturelles Bild des Volkes. Навчальний посібник. Тернопіль : Вид-во ТНПУ імені В. Гнатюка, 2012.
2. Dreyer H., Schmidt E. Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik. Ismaning : MaxHueber-Verlag, 2013.
3. Hall K., Scheiner B. Übungsgrammatik für die Oberstufe. Ismaning : Max Hueber-Verlag, 2014.

Интернет ресурси:

1. Deutsch perfekt. URL : <http://www.deutsch-perfekt.com>
2. Magazine Deutschland. URL : <http://www.magazine-deutschland.de>
3. Onlinewörterbuch. URL: <http://www.duden.de>
4. Süddeutsche Zeitung. URL: <http://www.sueddeutsche.de>
5. Vitamin de. URL : <http://www.vitamine.de>

Модуль 2. Gefühle und Eigenschaften. Ernährung

Практичне заняття 22 – 25

Тема заняття: Auf der Suche nach dem Glück.

План заняття:

1. Опрацювання лексичного матеріалу з теми.
2. Виконання лексичних вправ.
3. Робота з текстом: виконання завдань до тексту.
4. Робота в парах (діалогічне мовлення).
5. Розвиток навичок письма.
6. Опрацювання граматичного матеріалу з теми.
7. Виконання граматичних вправ.

Інструкція/ рекомендація до виконання:

Алгоритм роботи з лексичним матеріалом:

- визначте матеріал для підготовки до практичного заняття;
- опрацюйте джерела, зазначені в списку літератури (основні, допоміжні), та підберіть самостійно джерела, які можуть бути використані під час підготовки до запропонованого блоку навчальної тематики;
- визначте основні джерела для засвоєння поняття з теми;
- занотуйте прочитану інформацію, для кращого засвоєння матеріалу;
- перевірте правильність вимови, наголосу, написання та комбінаторні властивості вивчених нових лексичних одиниць з теми;
- підберіть відповідний ілюстративний матеріал до теми;
- визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які ви недостатньо зрозуміли: з цими питаннями ви зможете звернутися на консультації до викладача;
- залучіть додатковий матеріал для відповіді (презентації PowerPoint, автентичні відео тощо);
- перевірте засвоєний лексичний, мовний і мовленнєвий матеріал, відповідаючи на запитання та виконуючи практичні завдання.

Алгоритм роботи з письмовими завданнями:

- деталізуйте тему письмової роботи;
- запишіть основні поняття теми;
- складіть план написання роботи;
- викладіть свою власну думку щодо заявленої теми;
- обґрунтуйте свою точку зору;
- наведіть якомога більше прикладів та доказів своєї точки зору;
- підведіть підсумок всіх аргументів;
- поцікавтесь точкою зору читача з цього питання.

Алгоритм роботи з граматичним матеріалом:

- ознайомтеся з новими граматичними правилами та структурами;
 - запишіть основні граматичні правила;
 - наведіть якомога більше прикладів та речень використовуючи граматичні структури теми;
- визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які ви недостатньо зрозуміли: з цими питаннями ви зможете звернутися на консультації до викладача;
- перевірте засвоєний лексичний матеріал, виконуючи практичні завдання.

Практичні завдання

Aufgabe 1. Ihre Wünsche. Wenn es eine gute Fee gäbe, die Ihnen drei Wünsche erfüllen konnte, welche Wunsche hatten Sie? Machen Sie eine Liste. Präsentieren Sie diese Liste in der Klasse. Machen Sie eine „Wunschkarte“.

Aufgabe 2. Was passt zusammen? Verbinden Sie!

1. Als Susi Fred mit Marina sah,	a) bevor sie Fred getroffen hat.
2. Marina macht sich immer schön,	b) bevor sie sich mit Fred trifft.
3. Fred konnte/kann nicht mehr klar denken,	c) seit er Marina zum ersten Mal gesehen hat.
4. Bevor Susi Schluss macht,	d) seit Marina in unserer Klasse ist.
5. Er hat Susi nicht mehr angerufen,	e) sollte sie noch mit Fred reden.
6. Marina hat nicht gewusst, was Liebe ist,	f) war sie total eifersüchtig.

Aufgabe 3. Welche Charaktereigenschaften sind positiv, welche negativ und welche neutral?

<u>positiv</u>		<u>negativ</u>		<u>neutral/sachlich</u>			
<i>ehrlich, gleichberechtigt</i>		<i>langweilig, böse</i>		<i>ängstlich, blond</i>			
1	ängstlich	21	gemütlich	41	lebendig	61	schlank
2	arm	22	gleichberechtigt	42	leise	62	schön
3	beliebt	23	glücklich	43	lieb	63	schüchtern
4	bequem	24	groß	44	lustig	64	schwach
5	berühmt	25	großzügig	45	männlich	65	sparsam
6	blond	26	gut	46	menschlich	66	sportlich
7	böse	27	hart	47	modern	67	stark
8	cool	28	hässlich	48	natürlich	68	still
9	dankbar	29	höflich	49	nervös	69	stolz
10	dumm	30	intelligent	50	nett	70	süß
11	dünn	31	interessant	51	neugierig	71	tolerant
12	ehrlich	32	jung	52	ordentlich	72	treu
13	einfach	33	klug	53	passiv	73	vernünftig
14	faul	34	komisch	54	positiv	74	verrückt
15	fit	35	kompliziert	55	praktisch	75	weiblich
16	frech	36	konservativ	56	pünktlich	76	weich
17	freundlich	37	kritisch	57	reich	77	wütend
18	froh	38	kühl	58	ruhig	78	zornig
19	fröhlich	39	langweilig	59	selbstständig	79	zufrieden
20	gemein	40	laut	60	schick	80	zuverlässig

Aufgabe 4. Bewerten Sie selbst. Machen Sie eine Liste. Nennen sie gewählte Charaktereigenschaften. Begründen Sie Ihre Wahl. Diskutieren Sie darüber.

Aufgabe 5. Beschreiben Sie eine bekannte Figur aus einem Film oder einem

Computerspiel.

Aufgabe 6. Lesen Sie die Gedichte. Was denken Sie über sie? Kann Liebe glücklich machen? Begründen Sie Ihre Meinung.

A

Ja! eine Sonne ist der Mensch,
allsehend*, allverklärend**, wenn er liebt,
und liebt er nicht,
so ist er eine dunkle Wohnung,
wo ein rauchend Lämpchen brennt.
Hölderlin

*Er sieht alles. **Er macht alles schöner, als es ist.

B

Du hast Diamanten und Perlen,
Hast alles, was Menschenbegehrt*,
Und hast die schönsten Augen –
Mein Liebchen, was willst du mehr?

Auf deine schönen Augen
Hab ich ein ganzes Heer**
Von ewigen Liedern gedichtet –
Mein Liebchen, was willst du mehr?

Mit deinen schönen Augen
Hast du mich gequält so sehr,
Und hast mich zu Grunde gerichtet – ***
Mein Liebchen, was willst du mehr?
Heinrich Heine

* Alles, was Menschen haben wollen

** sehr viele

*** kaputtgemacht

C

Kannst du nicht mehr Geliebte sein,
sei Freundin mir sodann;
hat man die Liebe durchgeliebt,
fängt man die Freundschaft an.
Heinrich Heine

D

Was es ist
Es ist Unsinn
sagt die Vernunft
Es ist was es ist
sagt die Liebe

Es ist Unglück
sagt die Berechnung
Es ist nichts als Schmerz
sagt die Angst
Es ist aussichtslos
sagt die Einsicht
Es ist was es ist
sagt die Liebe

Es ist lächerlich
sagt der Stolz
Es ist leichtsinnig
sagt die Vorsicht
Es ist unmöglich
sagt die Erfahrung
Es ist was es ist
sagt die Liebe
Erich Fried

b Zu welchen Gedichten könnten diese Sätze passen?

1. Die Liebe ist immer ein Risiko. Lieben ist gefährlich, so ist es eben.
2. Ich habe dich so sehr geliebt, aber du hast mein Leben kaputt gemacht.
3. Wenn du liebst, ist die Welt hell und weit für dich. Wenn du nicht liebst, ist sie dunkel und eng.
4. Wir lieben uns nicht mehr, aber wir verstehen uns trotzdem noch sehr gut.

Aufgabe 7. ZWEITEILIGE KONNEKTOREN. Lesen Sie die Regel zu diesem Thema.

Aufzählung	Wir haben uns nicht nur regelmäßig geschrieben, sondern auch oft telefoniert.	Wir haben uns regelmäßig geschrieben. <i>Und darüber hinaus</i> haben wir auch oft telefoniert.
	Ich habe sowohl die Wohnung aufgeräumt als auch das Abendessen gemacht.	Ich habe die Wohnung aufgeräumt. <i>Und gleichzeitig</i> habe ich Abendessen gemacht.
	Die Trennung macht weder meinem Freund noch mir etwas aus.	Die Trennung macht der <i>einen und der anderen Person</i> nichts aus.
Alternative	Entweder gehen wir essen oder (wir) treffen uns zu Hause.	Wir gehen essen. <i>Alternativ dazu</i> treffen wir uns zu Hause.
Einschränkung	Wenn Samira auch oft am Wochenende Dienst hat, so hat sie ihre Entscheidung für den Arztberuf nie bereut.	Samira hat ihre Entscheidung für den Arztberuf nie bereut, <i>obwohl</i> sie oft am Wochenende Dienst hat.
	Zwar sehen wir uns nicht mehr oft, aber ich bin sicher, dass wir Freunde bleiben.	Wir bleiben Freunde, <i>obwohl</i> wir uns nicht mehr oft sehen.
	Die Auszubildende bemüht sich zwar , alles richtig zu machen, manche Tätigkeiten fallen ihr aber noch schwer.	Die Auszubildende bemüht sich, alles richtig zu machen, <i>trotzdem/dennoch</i> fallen ihr manche Tätigkeiten noch schwer.
Gegensatz	Einerseits würde ich Frank gern wiedersehen, andererseits bringt das sicher nichts.	Ich würde Frank gern wiedersehen. <i>Aber</i> ich glaube, das bringt nichts.

			Konnektor 1	Ergänzung	Konnektor 2	Ergänzung
Sie	fahren	dieses Jahr	entweder	nach Italien	oder	nach Spanien.
Mein Chef	ist	seit unserem Gespräch	nicht nur	toleranter,	sondern auch	hilfsbereiter.
Die Firma	produziert	seit Kurzem	sowohl	Computer	als auch	Smartphones.
Der Apfel	schmeckt		weder	frisch	noch	süß.

Hauptsatz			Hauptsatz		
		Konnektor 1		Konnektor 2	
Es	macht	weder meinem Freund		noch (macht es) mir etwas aus.	
Ich	würde	einerseits Frank gern wiedersehen,		andererseits bringt das nichts.	
Sie	haben	einander nicht nur regelmäßig geschrieben,		sondern (sie haben) auch oft miteinander telefoniert.	
Wir	sehen	einander zwar nicht mehr oft,		aber ich bin sicher, dass wir Freunde bleiben.	
Wir	gehen	heute Abend entweder essen		oder (wir) treffen uns zu Hause.	

Aufgabe 8. Frauen heute – Ergänzen Sie als auch, nicht nur, noch, sondern auch, sowohl, weder.

Manche Frauen leben im Zwiespalt: Sie können sich (a) weder für den Beruf (b)_____ für die Familie entscheiden. Es gibt einige positive Beispiele, die zeigen, dass eine Frau (c)_____ eine gute Mutter (d)_____ eine kompetente Mitarbeiterin in der Firma sein kann. Viele Frauen hoffen, dass sie in Zukunft (e)_____ Erfolg im Beruf haben werden, (f)_____ ein befriedigendes Privatleben führen können.

Aufgabe 9. Berühmte Persönlichkeiten – Formulieren Sie positive und negative Aufzählungen.

	+	-
W. A. Mozart / F. Schubert	bedeutender Komponist sein / in Österreich geboren sein	sehr alt werden
Maria Theresia von Österreich / Queen Victoria	Königin sein / glücklich verheiratet sein / viele Kinder haben / ein großes Reich regieren	langweilige Personen
J. W. von Goethe / H. Hesse	Dichter sein / sich für fremde Kulturen interessieren / große Reisen unternehmen	arme Poeten
Aschenputtel / Schneewittchen	Märchenfiguren in Grimms Märchen sein / eine böse Stiefmutter haben / Walt Disney hat einen Film über sie gemacht.	eine glückliche Kindheit haben / von ihren Vätern Hilfe erhalten

Aufgabe 10. Ergänzen Sie den Text.

**allerdings | denn | deshalb | deswegen | obwohl |
trotz | trotzdem | warum | wegen | weil | zwar ... aber ...**

Niemand ist vollkommen oder *nobody is perfect*, wie es auf Englisch heißt. Das gilt natürlich auch für mich. _____ (1) frage ich mich, _____ (2) Ketti mich immer noch liebt. _____ (3) ich häufig zu spät zu unseren Treffen komme, schimpft sie nie mit mir. Manchmal bin ich auch launisch und unerträglich. _____ (4) zeigt sie Verständnis für mich. Ich glaube, dass gerade das die wahre Liebe ist: Man liebt jemanden _____ (5) seiner Schwächen. Oder vielleicht gerade _____ (6)? _____ (7) ohne diese Schwächen wären wir _____ (8) vollkommen, _____ (9) eben nicht mehr wir selbst. Und Menschen, die uns lieben, schätzen an uns genau das, was uns besonders macht: unsere Persönlichkeit und unsere kleinen Unvollkommenheiten gehören dazu.

Рекомендована література

Основна:

1. Бориско Н., Каспер-Хене Х., Васильченко О. DU-3. Deutsch für Germanistikstudenten. ДУ 3. Навчально-методичний комплекс : підручник. Вінниця : Нова книга, 2013.
2. Іваницька М., Кучма О., Павличко О., Тимченко Є. Комунікативні стратегії: читання, письмо, усне мовлення. Підручник. К. : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2018.
3. Buscha A., Szita S. Begegnungen. Deutsch als Fremdsprache: Integriertes Kurs-und Arbeitsbuch Sprachniveau B1+. Leipzig : SCHUBERT-Verlag, 2013.
4. Buscha A., Raven S., Linthout G. Erkundungen. Deutsch als Fremdsprache: Integriertes Kurs-und Arbeitsbuch Sprachniveau C1. Leipzig : SCHUBERT-Verlag, 2013.
5. Willkop E.-M., Wiemer C., Müller-Küppers E., Eggers D., Zöllner I. Auf neuen Wegen. Lehrbuch. Deutsch als Fremdsprache für die Mittelstufe und Oberstufe. Ismaning : Max Hueber-Verlag, 2007.

Додаткова:

1. Гінка Б. І. Die Deutschen: ein soziokulturelles Bild des Volkes. Навчальний посібник. Тернопіль : Вид-во ТНПУ імені В. Гнатюка, 2012.
2. Dreyer H., Schmidt E. Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik. Ismaning : MaxHueber-Verlag, 2013.
3. Hall K., Scheiner B. Übungsgrammatik für die Oberstufe. Ismaning : Max Hueber-Verlag, 2014.

Інтернет ресурси:

1. Deutsch perfekt. URL : <http://www.deutsch-perfekt.com>
2. Magazine Deutschland. URL : <http://www.magazine-deutschland.de>
3. Onlinewörterbuch. URL: <http://www.duden.de>
4. Süddeutsche Zeitung. URL: <http://www.sueddeutsche.de>
5. Vitamin de. URL : <http://www.vitaminde.de>

Модуль 2. Gefühle und Eigenschaften. Ernährung

Практичне заняття 26 – 27

Тема заняття: Selbstbilder und Fremdbilder.

План заняття:

1. Опрацювання лексичного матеріалу з теми.
2. Виконання лексичних вправ.
3. Робота з текстом: виконання завдань до тексту.
4. Робота в парах (діалогічне мовлення).
5. Розвиток навичок письма.
6. Опрацювання граматичного матеріалу з теми.
7. Виконання граматичних вправ.

Інструкція/ рекомендація до виконання:

Алгоритм роботи з лексичним матеріалом:

- визначте матеріал для підготовки до практичного заняття;
- опрацюйте джерела, зазначені в списку літератури (основні, допоміжні), та підберіть самостійно джерела, які можуть бути використані під час підготовки до запропонованого блоку навчальної тематики;
- визначте основні джерела для засвоєння поняття з теми;
- занотуйте прочитану інформацію, для кращого засвоєння матеріалу;
- перевірте правильність вимови, наголосу, написання та комбінаторні властивості вивчених нових лексичних одиниць з теми;
- підберіть відповідний ілюстративний матеріал до теми;
- визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які ви недостатньо зрозуміли: з цими питаннями ви зможете звернутися на консультації до викладача;
- залучіть додатковий матеріал для відповіді (презентації PowerPoint, автентичні відео тощо);
- перевірте засвоєний лексичний, мовний і мовленнєвий матеріал, відповідаючи на запитання та виконуючи практичні завдання.

Алгоритм роботи з письмовими завданнями:

- деталізуйте тему письмової роботи;
- запишіть основні поняття теми;
- складіть план написання роботи;
- викладіть свою власну думку щодо заявленої теми;
- обґрунтуйте свою точку зору;
- наведіть якомога більше прикладів та доказів своєї точки зору;
- підведіть підсумок всіх аргументів;
- поцікавтесь точкою зору читача з цього питання.

Алгоритм роботи з граматичним матеріалом:

- ознайомтеся з новими граматичними правилами та структурами;
 - запишіть основні граматичні правила;
 - наведіть якомога більше прикладів та речень використовуючи граматичні структури теми;
- визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які ви недостатньо зрозуміли: з цими питаннями ви зможете звернутися на консультації до викладача;
- перевірте засвоєний лексичний матеріал, виконуючи практичні завдання.

Практичні завдання

- Wir brauchen (a) nicht nur etwas zu trinken, (b) _____ es muss (c) _____ etwas zu essen geben.
- Ich schlage vor, wir besorgen Mineralwasser (d) _____ Saft (e) _____ ein paar alkoholische Getränke.
- Ja, und bei den nicht alkoholischen Getränken brauchen wir (f) _____ kalte Getränke, (g) _____ es sollte (h) _____ warme geben(,) wie zum Beispiel Kaffee (i) _____ Tee.
- Und was ist mit dem Essen?
- Ich schlage vor, (j) _____ Brote mit Wurst oder Käse anzubieten(,) (k) _____ Salate hinzustellen.
- Ich bin für Sachen, die man ohne Besteck essen kann.
- Ja, wenn es geht, (l) _____ Salziges, wie Kartoffelchips (m) _____ Erdnüsse, (n) _____ etwas Süßes, Kekse (o) _____ Schokolade zum Beispiel.

Aufgabe 5. Partnerarbeit. Besprechen Sie die Fragen. Was ärgert Sie am meisten, was stört Sie gar nicht bei der Unterhaltung mit den Nachbarn? Ist gute Nachbarschaft für Sie persönlich wichtig? Aus welchen Gründen gibt es in Ihrem Heimatland oft Ärger mit den Nachbarn? Präsentieren Sie Dialoge.

Aufgabe 6. Wählen Sie ein Thema. Machen Sie eine Präsentation.

1. Was bedeutet emotionale Intelligenz und wie kann man sie entwickeln und nutzen?
2. Wie beeinflussen unsere Gefühle unsere Beziehungen zu anderen Menschen?
3. Wie drücken Künstler ihre Gefühle durch verschiedene Kunstformen aus?
4. Ursachen, Auswirkungen und Bewältigungsstrategien von Stress und Angst.
5. Wie lehrt man Kinder, ihre Gefühle zu erkennen und auszudrücken?
6. Warum ist Empathie wichtig und wie kann man sie fördern? Probleme mit der Empathie.
7. Wie beeinflussen Gefühle unsere Entscheidungen und Urteile?
8. Wie kann man Stress bewältigen? Was soll man tun?

Aufgabe 7. Schreiben Sie Sätze mit sowohl ... als auch

1. mag / ich / Tee / Kaffee
2. war / interessant / unser Gespräch / angenehm
3. ich / für Musik / interessiere mich / für Kunst
4. Englisch / Frank / Spanisch / spricht
5. gehen / ins Restaurant / heute / wir / ins Kino

Aufgabe 8. Schreiben Sie die Sätze neu und benutzen Sie nicht nur ... sondern auch.

1. Das ideale Apartment sollte sowohl hell als auch ruhig sein.
2. Meine Wohnung sollte sowohl groß als auch modern sein.
3. Unsere neue Wohnung sollte sowohl einen Aufzug als auch eine Garage haben.
4. Mein Traumhaus sollte sowohl einen Garten als auch eine Terrasse haben.

Aufgabe 9. In der Zeitschrift „Life & Style“ gibt Frau von Kelden Tipps rund um Fragen zum guten Benehmen. Lesen Sie die folgenden Beiträge. Besprechen Sie dann die Beiträge. Machen Sie die Aufgabe unten.

Rita M.: Meine Kollegen und ich gehen jeden Tag zusammen zum Mittagessen. Einer meiner Kollegen behauptete neulich, es sei heute erlaubt, das Messer kurz in den Mund zu stecken, um Essensreste davon abzulecken. Ich denke, dass es sich dabei um sehr schlechte Tischmanieren handelt. Wer hat recht?

v. Kelden: Sie haben recht. Das Messer sollte ausschließlich dazu benützt werden, das Essen zu zerteilen oder Butter, Käse oder Ähnliches auf einem Brot zu verteilen. Eine weitere Aufgabe des Messers ist es, der Gabel ein wenig zu helfen, um das Essen aufzunehmen, wozu niemals ein Finger benützt werden sollte.

1)

2)

Thorsten F.: Ich bin in meinem Verhalten Frauen gegenüber immer unsicher. Darf ich in der heutigen Zeit einer Frau noch die Tür aufhalten oder ihr in den Mantel helfen? Oder fühlt sie sich dann nicht akzeptiert als emanzipierte Frau?

v. Kelden: Möchten Sie einer Frau Respekt zeigen und ihr aufmerksam begegnen? Dann halten Sie ihr die Tür auf, helfen Sie ihr in den Mantel und stehen Sie von Ihrem Platz auf, um sie zu begrüßen, wenn sie an den Tisch kommt. Sie wird sich freuen und sich respektiert fühlen. Wenn dieses Verhalten eine Frau stört, werden Sie es sicherlich merken und sich zurückhalten.

	richtig	falsch
a) Ich zeige einer Frau Respekt, wenn ich ihr nicht die Tür aufhalte, denn dann fühlt sie sich akzeptiert als emanzipierte Frau.	☐	☐
b) Um einer Frau gegenüber aufmerksam zu sein, stehe ich auf, wenn sie an den Tisch kommt.	☐	☐
c) In der heutigen Zeit hält man einer Frau nicht mehr die Tür auf.	☐	☐
d) Ich helfe einer Frau auch in den Mantel, wenn es sie stört.	☐	☐

Рекомендована література

Основна:

1. Бориско Н., Каспер-Хене Х., Васильченко О. DU-3. Deutsch für Germanistikstudenten. ДУ 3. Навчально-методичний комплекс : підручник. Вінниця : Нова книга, 2013.
2. Іваницька М., Кучма О., Павличко О., Тимченко Є. Комунікативні стратегії: читання, письмо, усне мовлення. Підручник. К. : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2018.
3. Buscha A., Szita S. Begegnungen. Deutsch als Fremdsprache: Integriertes Kurs-und Arbeitsbuch Sprachniveau B1+. Leipzig : SCHUBERT-Verlag, 2013.
4. Buscha A., Raven S., Linthout G. Erkundungen. Deutsch als Fremdsprache: Integriertes Kurs-und Arbeitsbuch Sprachniveau C1. Leipzig : SCHUBERT-Verlag, 2013.

5. Willkop E.-M., Wiemer C., Müller-Küppers E., Eggers D., Zöllner I. Auf neuen Wegen. Lehrbuch. Deutsch als Fremdsprache für die Mittelstufe und Oberstufe. Ismaning : Max Hueber-Verlag, 2007.

Додаткова:

1. Гінка Б. І. Die Deutschen: ein soziokulturelles Bild des Volkes. Навчальний посібник. Тернопіль : Вид-во ТНПУ імені В. Гнатюка, 2012.
2. Dreyer H., Schmidt E. Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik. Ismaning : MaxHueber-Verlag, 2013.
3. Hall K., Scheiner B. Übungsgrammatik für die Oberstufe. Ismaning : Max Hueber-Verlag, 2014.

Інтернет ресурси:

1. Deutsch perfekt. URL : <http://www.deutsch-perfekt.com>
2. Magazine Deutschland. URL : <http://www.magazine-deutschland.de>
3. Onlinewörterbuch. URL: <http://www.duden.de>
4. Süddeutsche Zeitung. URL: <http://www.sueddeutsche.de>
5. Vitamin de. URL : <http://www.vitamine.de>

Модуль 2. Gefühle und Eigenschaften. Ernährung

Практичне заняття 28 – 30

Тема заняття: Ernährung als Spiegel einer Kultur.

План заняття:

1. Опрацювання лексичного матеріалу з теми.
2. Виконання лексичних вправ.
3. Робота з текстом: виконання завдань до тексту.
4. Робота в парах (діалогічне мовлення).
5. Розвиток навичок письма.
6. Опрацювання граматичного матеріалу з теми.
7. Виконання граматичних вправ.

Інструкція/ рекомендація до виконання:

Алгоритм роботи з лексичним матеріалом:

- визначте матеріал для підготовки до практичного заняття;
- опрацюйте джерела, зазначені в списку літератури (основні, допоміжні), та підберіть самостійно джерела, які можуть бути використані під час підготовки до запропонованого блоку навчальної тематики;
- визначте основні джерела для засвоєння поняття з теми;
- занотуйте прочитану інформацію, для кращого засвоєння матеріалу;
- перевірте правильність вимови, наголосу, написання та комбінаторні властивості вивчених нових лексичних одиниць з теми;
- підберіть відповідний ілюстративний матеріал до теми;
- визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які ви недостатньо зрозуміли: з цими питаннями ви зможете звернутися на консультації до викладача;
- залучіть додатковий матеріал для відповіді (презентації PowerPoint, автентичні відео тощо);
- перевірте засвоєний лексичний, мовний і мовленнєвий матеріал, відповідаючи на запитання та виконуючи практичні завдання.

Алгоритм роботи з письмовими завданнями:

- деталізуйте тему письмової роботи;
- запишіть основні поняття теми;
- складіть план написання роботи;
- викладіть свою власну думку щодо заявленої теми;
- обґрунтуйте свою точку зору;
- наведіть якомога більше прикладів та доказів своєї точки зору;
- підведіть підсумок всіх аргументів;
- поцікавтесь точкою зору читача з цього питання.

Алгоритм роботи з граматичним матеріалом:

- ознайомтеся з новими граматичними правилами та структурами;
 - запишіть основні граматичні правила;
 - наведіть якомога більше прикладів та речень використовуючи граматичні структури теми;
- визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які ви недостатньо зрозуміли: з цими питаннями ви зможете звернутися на консультації до викладача;
- перевірте засвоєний лексичний матеріал, виконуючи практичні завдання.

Практичні завдання

Aufgabe 1. Partnerarbeit. Wählen Sie ein Thema und besprechen Sie.

1. Achten Sie auf Ihre Gesundheit oder nicht?
2. Treiben Sie Sport? Was machen Sie?
3. Wie ernähren Sie sich?
4. Sind Sie Vegetarier/in, Veganer oder Fleischesser? Was essen Sie normalerweise an einem Tag?
5. Rauchen Sie gerne? Wenn ja, was mögen Sie daran? Wenn nein, warum nicht?
6. Trinken Alkohol? Warum?
7. Was essen und trinken Sie besonders gerne?
8. Worauf können Sie nicht verzichten?

Aufgabe 2. Sehen Sie die Bilder. Welche Lebensmittel sehen Sie hier. Nennen Sie. Was essen Sie gern und was nicht? Warum?

Aufgabe 3. Eine kurze Geschichte des Essens. Lesen Sie den Text.

1 Die frühen Menschen waren Jäger und Sammler. Sie sammelten Eier, Früchte, Insekten, Kräuter und Samen und jagten wilde Tiere. Sie waren den ganzen Tag mit der Jagd und dem Sammeln beschäftigt und aßen die Nahrungsmittel nicht gekocht.

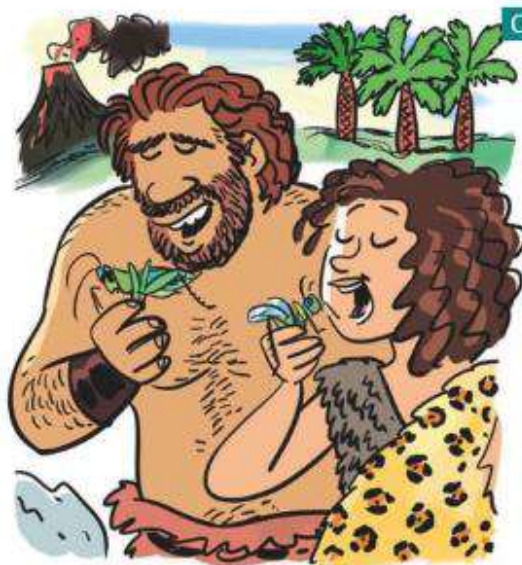
2 Als die Menschen dann vor über einer Million Jahren Werkzeuge entwickelten und das Feuer entdeckten, begann die Geschichte der Kochkunst. Die Menschen wurden sesshaft. Sie entwickelten den Ackerbau, begannen Tiere und Getreide zu züchten und legten Gärten an. Die Nahrung wurde immer vielfältiger und die Menschen brauchten nicht mehr so viel Zeit für die tägliche Ernährung. Vor ca. 25 000 Jahren entwickelten sie dann die ersten Erdöfen für die Zubereitung ihrer Speisen. Sie lernten Suppen zu kochen, Brot zu backen und sie erfanden die Nudeln.

3 Schon vor über 2 000 Jahren gab es viele Handelskontakte zwischen den Ländern und den Kontinenten. Händler und Seefahrer

brachten wertvolle Gewürze wie Pfeffer und Zimt von Asien nach Europa. Am Ende des 15. Jahrhunderts kamen die Kartoffel, die Paprika, der Mais und die Tomate aus Südamerika nach Europa und in die ganze Welt. Der Reis wanderte von Asien um den Globus und der Maniok kam von Afrika nach Südamerika. Obwohl sehr viele Nahrungsmittel auf der ganzen Welt verbreitet waren, hatten die meisten Menschen nur sehr wenige und einfache Nahrungsmittel in ihrem täglichen Essen.

Der Unterschied zwischen der Ernährung der einfachen Menschen und dem Essen der Reichen und Mächtigen war immer riesengroß. In China oder Europa z. B. arbeiteten tausende Menschen für die kaiserlichen und königlichen Küchen. Sie verarbeiteten unzählige Lebensmittel und bereiteten sie auf immer interessantere Weise zu. Für die Armen blieb der Hunger immer eine große Gefahr.

4 Heute kümmern sich die meisten Menschen in den reichen Ländern nicht mehr um die tägliche Nahrung. Sie sammeln und jagen nicht, sie arbeiten nicht auf dem Feld oder in der Tierzucht und sie kochen auch nicht. Wir müssen uns für unser Essen nicht mehr anstrengen. Im Gegensatz zu unseren Vorfahren, die den ganzen Tag für ihr Essen gearbeitet haben, können wir heute an jeder Straßenecke Essen kaufen. Das Problem in vielen reichen Ländern ist nicht mehr der Hunger, sondern die schlechte Ernährung und die Krankheiten, die aus der falschen Ernährung entstehen.

Aufgabe 4. Erzählen Sie die Geschichte des Essens nach. Stellen Sie frage zu einander.

Aufgabe 5. Schreiben Sie einen Aufsatz zum Thema „Sind Diäten sinnvoll?“ Stimmen Sie Felix zu? Warum? Begründen Sie Ihre Meinung.

„Ich denke nicht. Man sollte alles essen, was einem schmeckt. Ich denke, es ist nicht gesund, wenn man eine bestimmte Diät verfolgt.“ (Felix)

Aufgabe 6. Projektarbeit. Wählen Sie ein Thema und machen Sie ein Projekt.

1. Kochkunst in Ihrem Land. Was können Sie Gäste darüber erzählen (Lebensmittel, Gerichte, Geschichte, Besonderheiten usw.)?
2. Stellen Sie ein Gericht aus den deutschsprachigen Ländern vor.
3. Bio-Lebensmittel. Was halten Sie von Bio-Lebensmitteln?

Aufgabe 7. Adjektive und Substantive mit festen Präpositionen. Ergänzen Sie Präpositionen.

1. ärgerlich _____
2. besorgt _____
3. begeistert _____, _____
4. eifersüchtig _____
5. behilflich _____
6. befreundet _____
7. gespannt _____
8. höflich _____
9. das Einverständnis _____
10. die Begeisterung _____
11. die Gleichgültigkeit _____

12. die Entschlossenheit _____

Рекомендована література

Основна:

1. Бориско Н., Каспер-Хене Х., Васильченко О. DU-3. Deutsch für Germanistikstudenten. ДУ 3. Навчально-методичний комплекс : підручник. Вінниця : Нова книга, 2013.
2. Іваницька М., Кучма О., Павличко О., Тимченко Є. Комунікативні стратегії: читання, письмо, усне мовлення. Підручник. К. : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2018.
3. Buscha A., Szita S. Begegnungen. Deutsch als Fremdsprache: Integriertes Kurs-und Arbeitsbuch Sprachniveau B1+. Leipzig : SCHUBERT-Verlag, 2013.
4. Buscha A., Raven S., Linthout G. Erkundungen. Deutsch als Fremdsprache: Integriertes Kurs-und Arbeitsbuch Sprachniveau C1. Leipzig : SCHUBERT-Verlag, 2013.
5. Willkop E.-M., Wiemer C., Müller-Küppers E., Eggers D., Zöllner I. Auf neuen Wegen. Lehrbuch. Deutsch als Fremdsprache für die Mittelstufe und Oberstufe. Ismaning : Max Hueber-Verlag, 2007.

Додаткова:

1. Гінка Б. І. Die Deutschen: ein soziokulturelles Bild des Volkes. Навчальний посібник. Тернопіль : Вид-во ТНПУ імені В. Гнатюка, 2012.
2. Dreyer H., Schmidt E. Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik. Ismaning : MaxHueber-Verlag, 2013.
3. Hall K., Scheiner B. Übungsgrammatik für die Oberstufe. Ismaning : Max Hueber-Verlag, 2014.

Інтернет ресурси:

1. Deutsch perfekt. URL : <http://www.deutsch-perfekt.com>
2. Magazine Deutschland. URL : <http://www.magazine-deutschland.de>
3. Onlinewörterbuch. URL: <http://www.duden.de>
4. Süddeutsche Zeitung. URL: <http://www.sueddeutsche.de>
5. Vitamin de. URL : <http://www.vitaminde.de>

Модуль 2. Gefühle und Eigenschaften. Ernährung

Практичне заняття 31 – 33

Тема заняття: Ist die klassische Ernährungspyramide noch aktuell?

План заняття:

1. Опрацювання лексичного матеріалу з теми.
2. Виконання лексичних вправ.
3. Робота з текстом: виконання завдань до тексту.
4. Робота в парах (діалогічне мовлення).
5. Розвиток навичок письма.
6. Опрацювання граматичного матеріалу з теми.
7. Виконання граматичних вправ.

Інструкція/ рекомендація до виконання:

Алгоритм роботи з лексичним матеріалом:

- визначте матеріал для підготовки до практичного заняття;
- опрацюйте джерела, зазначені в списку літератури (основні, допоміжні), та підберіть самостійно джерела, які можуть бути використані під час підготовки до запропонованого блоку навчальної тематики;
- визначте основні джерела для засвоєння поняття з теми;
- занотуйте прочитану інформацію, для кращого засвоєння матеріалу;
- перевірте правильність вимови, наголосу, написання та комбінаторні властивості вивчених нових лексичних одиниць з теми;
- підберіть відповідний ілюстративний матеріал до теми;
- визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які ви недостатньо зрозуміли: з цими питаннями ви зможете звернутися на консультації до викладача;
- залучіть додатковий матеріал для відповіді (презентації PowerPoint, автентичні відео тощо);
- перевірте засвоєний лексичний, мовний і мовленнєвий матеріал, відповідаючи на запитання та виконуючи практичні завдання.

Алгоритм роботи з письмовими завданнями:

- деталізуйте тему письмової роботи;
- запишіть основні поняття теми;
- складіть план написання роботи;
- викладіть свою власну думку щодо заявленої теми;
- обґрунтуйте свою точку зору;
- наведіть якомога більше прикладів та доказів своєї точки зору;
- підведіть підсумок всіх аргументів;
- поцікавтесь точкою зору читача з цього питання.

Алгоритм роботи з граматичним матеріалом:

- ознайомтеся з новими граматичними правилами та структурами;
 - запишіть основні граматичні правила;
 - наведіть якомога більше прикладів та речень використовуючи граматичні структури теми;
- визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які ви недостатньо зрозуміли: з цими питаннями ви зможете звернутися на консультації до викладача;
- перевірте засвоєний лексичний матеріал, виконуючи практичні завдання.

Практичні завдання

Aufgabe 1. Partnerarbeit. Lesen Sie die Speisekarte. Was kennen Sie? Was würden Sie gerne essen? Besprechen Sie. Machen Sie Dialoge. Präsentieren Sie Dialoge.

Jedes Sandwich nach Wahl mit Kräuter-, Knoblauch- oder Joghurtsoße.		Gemischter Salat	4,90 €
Sandwich mit Schinken	5,60 €	Gemischte Blattsalate, Cherry-Tomaten, Gurken, Mais, Käse, Ei, Dressing, Baguette	
Schinken, Tomaten, Gurken, Käse, Feldsalat		Parma-Salat	6,50 €
Sandwich vegetarisch	5,60 €	Kopfsalat, Tomaten, Pinienkerne, Schafskäse, Parmaschinken, Vinaigrette, Baguette	
Blattspinat, Champignons, Käse, Eisbergsalat		Kalte Getränke	
Sandwich Thunfisch	5,80 €	Mineralwasser (0,3 l)	1,80 €
Thunfisch, Zwiebeln, Peperoni, Fetakäse		Apfelschorle, Cola, Fanta (0,3l)	1,90 €

Aufgabe 2. Wählen Sie ein Thema. Schreiben Sie einen Aufsatz.

1. Gesunde Ernährung

- Wie ernähren Sie sich? Ist gesunde Ernährung Ihrer Meinung nach wichtig?

Warum? Warum nicht?

2. Vegetarische oder vegane Ernährung

- Ernähren Sie sich vegan, vegetarisch oder essen Sie Fleisch? Ist es schwierig für Sie, auf Fleisch zu verzichten?

- Wie oft essen Sie Fleisch?

- Gibt es vegane oder vegetarische Gerichte, die Ihnen schmecken oder finden Sie fleischlose Gerichte langweilig?

- Was denken Sie, ist der Vorteil einer fleischlosen Ernährung? Gibt es auch Nachteile?

3. Kochen, als Hobby.

- Kochen Sie gerne oder essen Sie lieber im Restaurant? Begründen Sie Ihre Meinung.

- Was halten Sie von Kochshows? Denken Sie, dass sie den Leuten beim Kochen helfen können?

- Was ist gesünder: zu Hause kochen oder auswärts essen gehen? Warum?

- Sollte „Kochen“ ein Unterrichtsfach an Schulen sein? Begründen Sie Ihre Meinung.

4. Essen wir zu ungesund?

- Ihre persönlichen Erfahrungen
- Die Situation in Ihrem Land
- Vor- und Nachteile
- Ihre Meinung

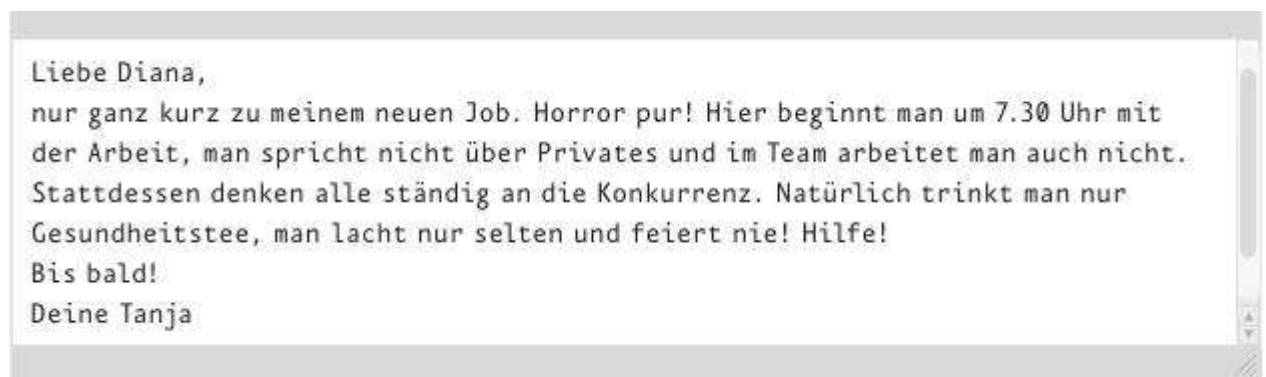
Aufgabe 5. Wie heißt der Oberbegriff?

1. das Brötchen, der Kuchen _____
2. die Petersilie, das Basilikum _____
3. der Pfeffer, das Salz _____
4. die Cola, der Orangensaft _____
5. die Bonbons, die Schokolade _____
6. der Joghurt, der Quark _____
7. die Tomate, die Gurke _____

Aufgabe 6. Passiv. Wiederholen Sie die Regeln.

Präsens	ich	werde	informiert	
Präteritum	ich	wurde	informiert	
Perfekt	ich	bin	informiert	worden
Plusquamperfekt	ich	war	informiert	worden
Futur I	ich	werde	informiert	werden

Aufgabe 7. E-Mail aus dem Büro – Formulieren Sie den Text im Passiv.

Aufgabe 8. Partnerarbeit. Sehen Sie die Ernährungspyramide. Besprechen Sie.

Ist die klassische Ernährungspyramide noch aktuell? Warum? Warum nicht?

Рекомендована література

Основна:

1. Бориско Н., Каспер-Хене Х., Васильченко О. DU-3. Deutsch für Germanistikstudenten. ДУ 3. Навчально-методичний комплекс : підручник. Вінниця : Нова книга, 2013.
2. Іваницька М., Кучма О., Павличко О., Тимченко Є. Комунікативні стратегії: читання, письмо, усне мовлення. Підручник. К. : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2018.
3. Buscha A., Szita S. Begegnungen. Deutsch als Fremdsprache: Integriertes Kurs-und Arbeitsbuch Sprachniveau B1+. Leipzig : SCHUBERT-Verlag, 2013.
4. Buscha A., Raven S., Linthout G. Erkundungen. Deutsch als Fremdsprache: Integriertes Kurs-und Arbeitsbuch Sprachniveau C1. Leipzig : SCHUBERT-Verlag, 2013.
5. Willkop E.-M., Wiemer C., Müller-Küppers E., Eggers D., Zöllner I. Auf neuen Wegen. Lehrbuch. Deutsch als Fremdsprache für die Mittelstufe und Oberstufe. Ismaning : Max Hueber-Verlag, 2007.

Додаткова:

1. Гінка Б. І. Die Deutschen: ein soziokulturelles Bild des Volkes. Навчальний посібник. Тернопіль : Вид-во ТНПУ імені В. Гнатюка, 2012.
2. Dreyer H., Schmidt E. Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik. Ismaning : MaxHueber-Verlag, 2013.
3. Hall K., Scheiner B. Übungsgrammatik für die Oberstufe. Ismaning : Max Hueber-Verlag, 2014.

Інтернет ресурси:

1. Deutsch perfekt. URL : <http://www.deutsch-perfekt.com>
2. Magazine Deutschland. URL : <http://www.magazine-deutschland.de>
3. Onlinewörterbuch. URL: <http://www.duden.de>
4. Süddeutsche Zeitung. URL: <http://www.sueddeutsche.de>
5. Vitamin de. URL : <http://www.vitaminde.de>

Модуль 2. Gefühle und Eigenschaften. Ernährung

Практичне заняття 33 – 34

Тема заняття: Aktuelle Ernährungstrends.

План заняття:

1. Опрацювання лексичного матеріалу з теми.
2. Виконання лексичних вправ.
3. Робота з текстом: виконання завдань до тексту.
4. Робота в парах (діалогічне мовлення).
5. Розвиток навичок письма.
6. Опрацювання граматичного матеріалу з теми.
7. Виконання граматичних вправ.

Інструкція/ рекомендація до виконання:

Алгоритм роботи з лексичним матеріалом:

- визначте матеріал для підготовки до практичного заняття;
- опрацюйте джерела, зазначені в списку літератури (основні, допоміжні), та підберіть самостійно джерела, які можуть бути використані під час підготовки до запропонованого блоку навчальної тематики;
- визначте основні джерела для засвоєння поняття з теми;
- занотуйте прочитану інформацію, для кращого засвоєння матеріалу;
- перевірте правильність вимови, наголосу, написання та комбінаторні властивості вивчених нових лексичних одиниць з теми;
- підберіть відповідний ілюстративний матеріал до теми;
- визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які ви недостатньо зрозуміли: з цими питаннями ви зможете звернутися на консультації до викладача;
- залучіть додатковий матеріал для відповіді (презентації PowerPoint, автентичні відео тощо);
- перевірте засвоєний лексичний, мовний і мовленнєвий матеріал, відповідаючи на запитання та виконуючи практичні завдання.

Алгоритм роботи з письмовими завданнями:

- деталізуйте тему письмової роботи;
- запишіть основні поняття теми;
- складіть план написання роботи;
- викладіть свою власну думку щодо заявленої теми;
- обґрунтуйте свою точку зору;
- наведіть якомога більше прикладів та доказів своєї точки зору;
- підведіть підсумок всіх аргументів;
- поцікавтесь точкою зору читача з цього питання.

Алгоритм роботи з граматичним матеріалом:

- ознайомтеся з новими граматичними правилами та структурами;
 - запишіть основні граматичні правила;
 - наведіть якомога більше прикладів та речень використовуючи граматичні структури теми;
- визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які ви недостатньо зрозуміли: з цими питаннями ви зможете звернутися на консультації до викладача;
- перевірте засвоєний лексичний матеріал, виконуючи практичні завдання.

Практичні завдання

Aufgabe 1. Partnerarbeit. Gemeinsam etwas planen. Lesen Sie zunächst die Aufgaben A und B. Wählen Sie zu zweit eine Aufgabe aus. Bereiten Sie sich auf das Gespräch kurz vor und lesen Sie auch die angegebenen Redemittel.

Aufgabe A: Sie beenden bald Ihren Deutschkurs und planen zum Abschluss ein gemeinsames Essen. Überlegen Sie zu zweit, wie man das Essen am besten organisieren kann und wer welche Aufgaben übernimmt. Machen Sie Vorschläge und reagieren Sie auf die Vorschläge Ihrer Gesprächspartnerin/Ihres Gesprächspartners.

Aufgabe B: Die Mitarbeiter Ihrer Firma möchten dieses Jahr zur Weihnachtsfeier in ein Restaurant gehen. Sie haben die Aufgabe, zusammen mit Ihrer Gesprächspartnerin/Ihrem Gesprächspartner den Restaurantbesuch zu planen. Planen Sie gemeinsam anhand der folgenden Punkte. Machen Sie Vorschläge und reagieren Sie auf die Vorschläge Ihrer Gesprächspartnerin/Ihres Gesprächspartners.

Redemittel:

Etwas planen		
Vorschläge <ul style="list-style-type: none">▪ Ich schlage vor, dass ...▪ Vielleicht könnten wir ...▪ Was hältst du davon, wenn ...?▪ Wir sollten ...	Reaktionen <ul style="list-style-type: none">▪ Das ist eine/keine gute Idee!▪ Das machen wir (so).▪ Das finde ich prima/nicht so gut/etwas unpraktisch.▪ Ich denke, es ist besser, wenn ...	Abschluss der Planung <ul style="list-style-type: none">▪ Haben wir über alles gesprochen?▪ Ich fasse noch einmal alles zusammen: ...▪ Gibt es noch offene Fragen?

Aufgabe 2. Ihre Abteilung geht heute Abend zum Weihnachtsessen in ein Restaurant.

Sie können aber nicht mitkommen. Schreiben Sie eine kurze E-Mail an Ihren Chef (etwa 40 Wörter). Entschuldigen Sie sich und berichten Sie, warum Sie nicht mitkommen können.

Aufgabe 3. Schreiben Sie einen Kurzbericht über Ihren letzten Restaurantbesuch. Gehen Sie dabei auf die Einrichtung, den Service und das Angebot ein. Beurteilen Sie dann das Essen.

Wichtige Redemittel für Restaurantkritik

- Das Restaurant ist mit modernen/dunklen/hellen ... Möbeln eingerichtet.
- Das Restaurant wirkt modern/bequem/freundlich/gemütlich ...
- Das Ambiente ist traumhaft/modern/rustikal ...
- Das Restaurant bietet gutbürgerliche/italienische/asiatische ... Gerichte.
- Das Restaurant ist bekannt für seine gute/mediterrane/gutbürgerliche/gehobene ... Küche.
- Die Weinkarte ist ausführlich/vom Feinsten/bietet eine große Auswahl ...
- Die Bedienung ist freundlich/unfreundlich/schnell/langsam ...
- Der Service klappt hervorragend/überhaupt nicht ...
- Den Empfehlungen der Kellner kann man (*nicht*) vertrauen ...
- Das Fleisch/Das Gemüse/Die Nudeln war/waren zu weich/zu hart/zu salzig ...
- Das Essen schmeckte köstlich/ausgezeichnet/hervorragend/gut ...
- Das Essen/Der Wein konnte (*nicht*) überzeugen.
- Das Menü/Essen war sein Geld (*nicht*) wert.

Aufgabe 4. Lesen Sie das Rezept und ergänzen Sie die Verben in der richtigen Form.

würzen • geben • schneiden • lassen • anbraten • schälen • hacken

<p>Putengeschnetzeltes mit Champignons</p> <p>Zubereitungsdauer: 30 Minuten</p> <p>Zutaten für 3 Personen:</p> <p>300 g Putenfleisch 1 Zwiebel 1 Tasse Champignons 250 ml Schlagsahne oder Crème fraîche 3 EL* gehackte Petersilie 1 EL Mehl Salz, Pfeffer, Öl</p>	<p>Zubereitung:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sie die Zwiebel und schneiden Sie sie in kleine Stücke. • Waschen und Sie die Petersilie. • Sie das Putenfleisch in Würfel und Sie es mit Salz und Pfeffer. • Sie das Fleisch in Öl, bis es auf beiden Seiten goldbraun ist. • Nehmen Sie das Fleisch aus der Pfanne und braten Sie die Zwiebeln an. • Sie danach die Champignons dazu und Sie alles ca. zehn Minuten bei kleiner Hitze braten. • Danach geben Sie das Mehl, die Schlagsahne und das angebratene Fleisch dazu. • Zum Schluss kommt die Petersilie. 	
---	--	--

Aufgabe 5. Erfinden Sie eine Geschichte des Essens zu den Zeichnungen.

5000 v. Chr.

grillen, essen, trinken

1900

kochen, braten, backen

2000

bestellen, kaufen, essen, wegwerfen

Aufgabe 6. Chatten und shoppen – Formulieren Sie den Text im Passiv und nennen Sie das Agens mit von oder durch.

1. Das Internet ermöglicht ganz neue Kommunikationsformen.
2. Man plaudert und flirtet im Netz.
3. Hier sprechen dich wildfremde Leute an.
4. Ein persönliches Passwort schützt die Daten, wenn man per Internet einkauft und bezahlt

5. Wenn man die Kreditkarten-Daten ungesichert eingibt, missbraucht vielleicht ein unberechtigter „Einkäufer“ das eigene Konto.

Aufgabe 7. Ergänzen Sie frei.

1. Es macht mir Spaß, _____.
2. Darf ich Sie bitten, _____.
3. Ich lade Sie ein, _____.
4. Ich habe keine Lust, _____.
5. Ich habe den Wunsch, _____.

Aufgabe 8. Lesen Sie die kurzen Texte. Arbeiten Sie zu zweit. Besprechen Sie diese Texte und schreiben etwa 5-6 Fragen.

■ Das Café Central in Wien – eine österreichische Institution 1

Das Café Central im Palais Ferstel öffnete 1876 zum ersten Mal seine Türen für Gäste. Es wurde von Heinrich von Ferstel entworfen und war besonders im 20. Jahrhundert ein beliebter Treffpunkt für Künstler, Literaten und Politiker. Berühmtheiten wie Arthur Schnitzler, Sigmund Freud und Leo Trotzki tranken hier regelmäßig ihren Kaffee.

Auch heute noch ist das Kaffeehaus in Wien ein beliebter Ort für Kaffeeliebhaber. Nach zwei großen Renovierungen in den Jahren 1975 und 1986 genießen die Gäste typische Wiener Speisen und Getränke in einer opulenten Architektur. Man kann hier eine Wiener Melange¹ bestellen, einen Verlängerten² oder einen Kaffee Verkehrt³. Kulinarisch haben die Gäste die Wahl zwischen warmen Speisen, feinen Backwaren sowie Klassikern wie Kaiserschmarrn oder Apfelstrudel.

■ Haus Hiltl: Das älteste vegetarische Restaurant der Welt 2

Deutsche Einwanderer gründeten 1897 die „Vegetaria AG“, die ein Jahr später ein vegetarisches Restaurant in Zürich eröffnete. Das Lokal lief am Anfang nicht gut, denn Vegetarier hatten damals keinen guten Ruf. Als das Restaurant 1903 in wirtschaftliche Schwierigkeiten geriet, wurde es von Ambrosius Hiltl übernommen. Gemeinsam mit seiner Frau modernisierte er neben den Räumen auch das Angebot und feierte erste Erfolge.

Das Restaurant ist bis heute in Familienbesitz geblieben. Einen sehr großen Einfluss auf die Entwicklung hatte Margrith Hiltl. Sie nahm 1957 als Schweizer Delegierte an einem Vegetarierkongress in Neu-Delhi teil und war von der indischen Küche so tief beeindruckt, dass sie danach im Restaurant indische Gerichte mit Erfolg anbot. Das indische Büfett ist bis heute ein Markenzeichen des Unternehmens Hiltl.

Рекомендована література

Основна:

1. Бориско Н., Каспер-Хене Х., Васильченко О. DU-3. Deutsch für Germanistikstudenten. ДУ 3. Навчально-методичний комплекс : підручник. Вінниця : Нова книга, 2013.
2. Іваницька М., Кучма О., Павличко О., Тимченко Є. Комунікативні стратегії: читання, письмо, усне мовлення. Підручник. К. : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2018.
3. Buscha A., Szita S. Begegnungen. Deutsch als Fremdsprache: Integriertes Kurs-und Arbeitsbuch Sprachniveau B1+. Leipzig : SCHUBERT-Verlag, 2013.
4. Buscha A., Raven S., Linthout G. Erkundungen. Deutsch als Fremdsprache: Integriertes Kurs-und Arbeitsbuch Sprachniveau C1. Leipzig : SCHUBERT-Verlag, 2013.
5. Willkop E.-M., Wiemer C., Müller-Küppers E., Eggers D., Zöllner I. Auf neuen Wegen. Lehrbuch. Deutsch als Fremdsprache für die Mittelstufe und Oberstufe. Ismaning : Max Hueber-Verlag, 2007.

Додаткова:

1. Гінка Б. І. Die Deutschen: ein soziokulturelles Bild des Volkes. Навчальний посібник. Тернопіль : Вид-во ТНПУ імені В. Гнатюка, 2012.
2. Dreyer H., Schmidt E. Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik. Ismaning : MaxHueber-Verlag, 2013.
3. Hall K., Scheiner B. Übungsgrammatik für die Oberstufe. Ismaning : Max Hueber-Verlag, 2014.

Інтернет ресурси:

1. Deutsch perfekt. URL : <http://www.deutsch-perfekt.com>
2. Magazine Deutschland. URL : <http://www.magazine-deutschland.de>
3. Onlinewörterbuch. URL: <http://www.duden.de>
4. Süddeutsche Zeitung. URL: <http://www.sueddeutsche.de>
5. Vitamin de. URL : <http://www.vitaminde.de>